

Tett på kunden!

Kraftfull og nyskapande - frå fjordfylket

Årsmelding 2008

Innhold

SFE sin visjon	3
Konsernsjefen har ordet	4
Eigarstyring og selskapsleiing	5
Organisasjon og selskapsstruktur	11
Styret si melding	12
Resultatrekneskap	20
Balanse	21
Kontantstraumanalyse	22
Gjeld og eigenkapital	23
Notar til rekneskapen	25
Revisjonsmelding	46
Nøkkeltal	47
Verdirekneskap	49

SFE KONSERNSTYRET

Arvid Lillehaugen
styreleiar,
rådmann Høyanger kommune

Birger C. Schønberg
styret sin nestlediar,
økonomidirektør BKK

Bente Frøyen Steindal
styremedlem,
ordførar Flora kommune

Kristin Linnerud
styremedlem, Dr Oeon og
forskar II ved Cicero

Mathias Råheim
styremedlem, medlem av
Sogn og Fjordane fylkesting
og rådgjevar NAV Sogn og
Fjordane

SFE KRAFT AS
Ingolf Aagård,
styreleiar
Kjartan Aa Berge,
nestleiar
Sigbjørn Stedje,
styremedlem
Anne E. Ramsdal,
styremedlem,
representant for tilsette

SFE NETT AS
Ingolf Aagård,
styreleiar
Kjartan Aa Berge,
nestleiar
Jens Skår,
styremedlem
Per Martin Håvik,
styremedlem,
representant for tilsette

Per Atle Kjøllesdal
styremedlem, varamedlem til
Sogn og Fjordane fylkesting
og gardbrukar

Geir Magne Evebø
styremedlem,
representant for tilsette

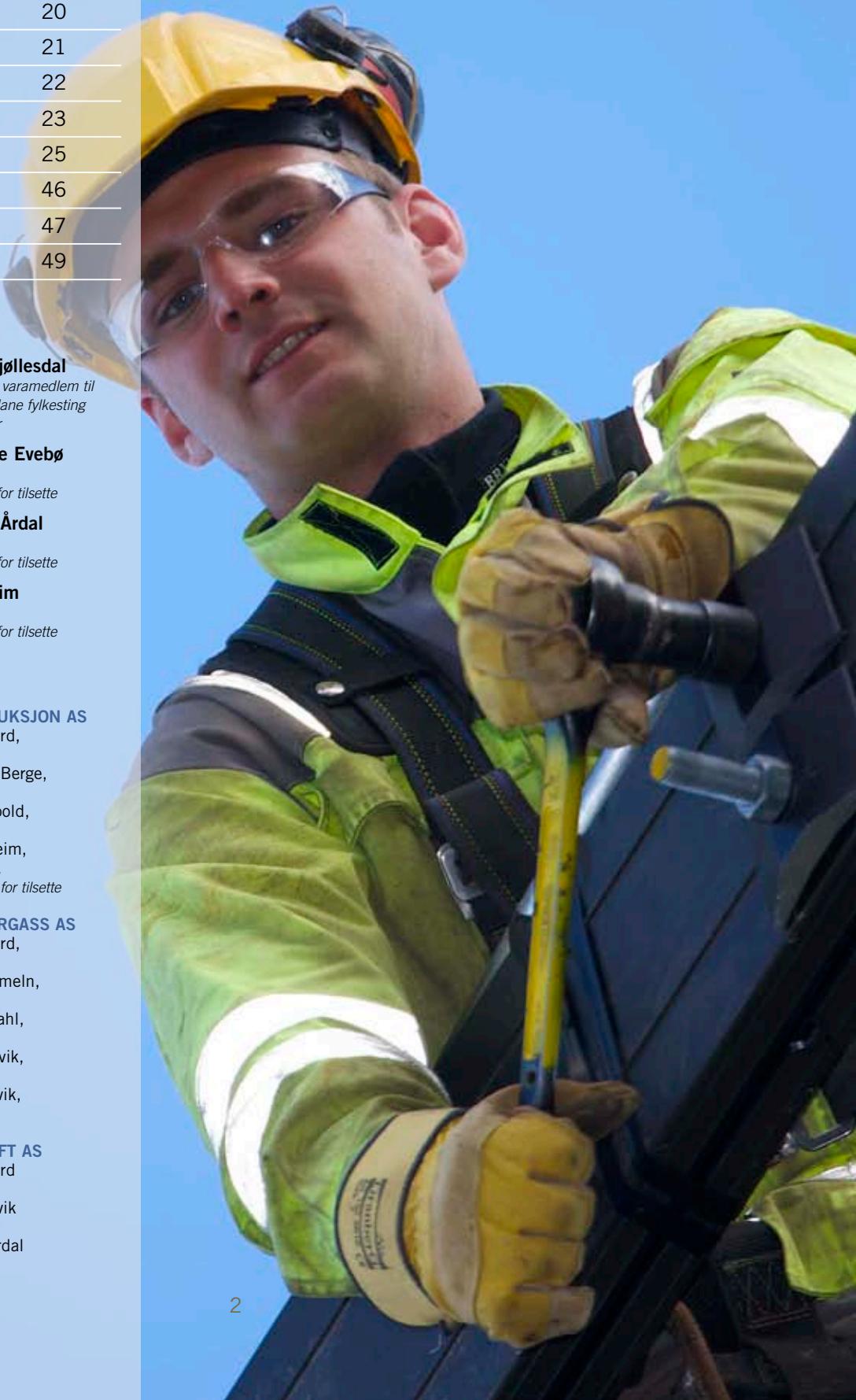
Oddmund Årdal
styremedlem,
representant for tilsette

Stig Solheim
styremedlem,
representant for tilsette

SFE PRODUKSJON AS
Ingolf Aagård,
styreleiar
Kjartan Aa Berge,
nestleiar
Dag Smedbold,
styremedlem
Mons Solheim,
styremedlem,
representant for tilsette

SFE NATURGASS AS
Ingolf Aagård,
styreleiar
Christian Ameln,
nestleiar
Eivind Opsahl,
styremedlem
Bjarne Dybvik,
styremedlem
Martin Holvik,
styremedlem

FIRDAKRAFT AS
Ingolf Aagård
leiar
Martin Holvik
nestleiar
Jan Inge Erdal

SFE sin visjon

SFE skal vere eit framtidsretta energikonsern i Sogn og Fjordane.

SFE sin forretningsidé

Konsernet sitt føremål er produksjon, omsetnad og overføring av elektrisk energi, samt anna verksemd knytt til desse områda. Konsernet kan bygge ut, drive, kjøpe og selje anlegg og selskap i samband med dette.

Verksemda kan også drivast i samarbeid med eller ved deltaking i andre selskap med tilsvarende føremål.

Konsernet kan også engasjere seg i andre forretningsområde og selskap når dette er eigna til å styrke hovudføremålet eller fører til meir rasjonell utnytting av selskapet sine ressursar.

Konsernet skal drivast på forretningsmessig basis med vekt på langsiktig verdiskaping for eigarane.

SFE sine overordna konsernmål og konsernstrategiar i 2008/2009

1. Sikre økonomisk slagkraft
2. Sikre lokal eigarforankring og godt omdøme
3. Utvikle og integrere produkt, sal og marknadsføring i konsernet
4. Vidareutvikle organisasjon, bedriftskultur og kompetanse, samt styrke interne prosessar i konsernet
5. Styrke kvalitetsfokuset og vidareutvikle rapporterings- og styringssystema
6. Sikre posisjonen i framtidig strukturutvikling
7. Utvikling av nye forretningsområde for langsiktig verdiskaping
8. Oppnå gode resultat innan helse, miljø og tryggleik (HMS) i konsernet

Oppsummering nøkkeltal

	2008	2007
Driftsinntekter (mill. kr.)	770	721
Driftsresultat (mill. kr.)	188	251
Årsresultat (mill. kr.)	43	151
Utbytte (mill. kr.)	30	305
Eigenkapital (mill. kr)	1 081	1 083
Totalkapital (mill. kr.)	2 479	2 518
Eigenkapitalandel	43,6 %	43,0 %
Antal årsverk	202	188
Sjukefråvîr	2,54 %	3,84 %

Konsernsjefen har ordet

SFE fekk i 2008 eit resultat etter skatt på 43 mill. kr. Resultatet er därlegare enn tidlegare år og lågare enn selskapet si målsetting. Resultatsvikten skuldast fleire forhold, men hovudårsaka er selskapet sin sikringsstrategi på krafthandel, som gjer at ein ikkje fullt ut oppnår marknadsprisen. Som eit ledd i endring av sikringsstrategien har ein i 2008 kjøpt tilbake kraft som ved årsskiftet er bokført med eit urealisert tap på ca 32 mill. kr. Prisutviklinga i 2009 har så langt redusert tapet og det er vår vurdering at tilbakekjøpa vil gi positiv resultatutvikling i framtida.

SFE har i 2008 hatt betydelege ekstraordinære kostnader knytt til drifting av anlegg grunna mykje därleg vær med orkan, tunge snøfall og torevær. I tillegg til sjølve utbetringeskostnaden har kostnaden ved bortfall av straum medført eit tap for SFE på over 10 mill. kr. Sjølv med ekstraordinære værtihøve har SFE sine nettanlegg god og stabil leveringskvalitet med ei oppetid på 99,94% i 2008.

Det er all grunn til å berømme dei tilsette for innsatsen i 2008. Høgt investeringsnivå, stor aktivitet på mange område og ikkje minst ekstraordinære værtihøve gjorde 2008 til eit krevjande år. Det er betryggande for selskapet at våre medarbeidarar viser stå på vilje og fleksibilitet også i «dårlege» tider.

SFE lanserte hausten 2008 prosjektet **Utvikling 2010**. Prosjektet er starten på ei langsiktig og målretta satsing som skal gje forbetring og gode resultat på fleire område i 2010. I tillegg til klare økonomiske resultatmål vil vi sette fokus på innovasjon og miljø, kunde- og medarbeidartilfredsheit. Programmet er både omfattande og krevjande og med involvering frå alle tilsette. Prosjektet er i godt gjenge og så langt viser resultatprognosene for 2009 eit resultat på linje med målsettinga for dette året.

SFE er ei stor bedrift i Sogn og Fjordane med over 200 tilsette. Både innan tekniske og administrative område representerer SFE sterke fagmiljø og med spisskompetanse på våre kjerneområde. Det er etablert ein aktiv og fungerande seniorpolitikk for å få eldre arbeidstakrar til både å stå lengre i jobben, og med tanke på kompetanseoverføring. Samstundes er rekruttering viktig og avgjerande for å utvikle bedrifta vidare. I den strame arbeidsmarknaden som har vore dei siste åra har SFE likevel lukkast med sitt rekrutteringsprogram, ikkje minst gjennom trainee-ordninga, samt eigarskap og deltaking i selskapet Framtidsfylket; som har som formål å rekruttere personar med høgare utdanning og som er opne for ei karriere i Sogn og Fjordane.

Det vart i 2008 gjenomført ei omfattande arbeidsmiljøkartlegging i samarbeid med eksterne konsulentar. Resultatet frå kartlegginga gjev både leiarar og tilsette mykje å glede seg over; det er ein klar framgang samanlikna med tilsvarande undersøking i 2004, nedgang i arbeidsrelaterte helseplager, dei tilsette trivst og SFE blir opplevd som ei bedrift som tek godt vare på sine tilsette. Dette vert også gjenspeglia i sjukefråveret som i 2008 var på 2,54%.

Det er eit stort potensiale for utvikling av fornybar kraft for å møte energi- og klimautfordringane i verda. SFE har definert innovasjon og miljø som eit av sine satsingsområde. Sogn og Fjordane er i særstilling med spesielle naturgitte føresetnader innan fornybar energi med vasskraft, vindkraft på land og til havs, bølgekraft og småkraft. SFE har ambisjonar om investeringar for framtida som gir meir miljøvennleg kraftproduksjon og som vil sikre inntening og utvikling for konsernet.

Linjenettet i Sogn og Fjordane har imidlertid ikkje kapasitet eller dimensjonering for å ta imot meir kraft i fylket. Nedtrapping eller utfasing av kraftkrevjande industri kan medføre kraftoverskot i Norden og føre til uønska innlåsingseffektar også i vårt fylke. Det kan i tillegg til stogg i vidare utbygging av miljøvennleg energi også føre til flaskehalsar som reduserer forsyningstryggleiken samt etablering av eigne prisområde som gir økonomiske tap for kraftprodusentane. Det hastar difor å kome i gang med bygging av nytt sentralnett i fylket (Ørskog – Fardal), for at fylket skal kunne ta del i verdiskapinga med utbygging av fornybar energi.

SFE sitt grunnlag for forretningsdrift er forvalting av naturressursar og viktig infrastruktur. I kraft av vår storleik og basis ønskjer vi å vere ein aktiv deltakar i utviklinga av fylket vårt. Vi har difor eit breitt engasjement innan natur og miljø, forsking og innovasjon/næringsutvikling for å bidra til vekst og verdiskaping i fylket. Vi samarbeider vidare med ulike organisasjonar og støtter mange gode formål rundt om på lokalplanet i fylket. Dette gjer vi for å bidra til at folk vil bu, arbeide og trivast i fylket vårt.

Ingolf Aagård
– Konst. konsernsjef –

Eigarstyring og selskapsleiing

Sogn og Fjordane Energi AS har basert seg på tilråding om eigarstyring og selskapsleiing 04.12.2007 utarbeidd av Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing. Denne tilrådinga gjeld primært for børsnoterte selskap. SFE har likevel beslutta at tilrådinga skal leggast til grunn så langt det er praktisk mogleg og hensiktsmessig for selskapet.

KAP	TILRÅDING FOR EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING	STATUS	MERKNADAR
-----	--	--------	-----------

1	UTGREIING FOR EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING		
	Styret skal sjå til at selskapet har god eigarstyring og selskapsleiing.	+	Styret har vedteke innføring av eigarstyring og selskapsleiing for SFE som er tenlege for selskapet og tilpassa SFE sine rammevilkår.
	Styret skal gje ei samla utgreiing for selskapet si eigarstyring og selskapsleiing i årsrapporten. Dersom denne anbefalinga ikkje er følgt, skal det forklarast.	+	
	Styret bør klargjere selskapet sitt verdigrunnlag, og i samsvar med dette utforme etiske retningslinjer.	+	
2	VERKSEMD		
	Selskapet si verksemd bør tydeleggjera i vedtekten.	+	
	Innan ramma av vedtekten bør selskapet ha klare mål og strategiar for verksemda si.	+	Strategiplan er etablert og med klare målsettingar. Planen vert rullert årleg.
	Føremålsparagrafen i vedtekten og selskapet sine mål og hovudstrategiar bør gå fram av årsrapporten.	+	
3	SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE		
	Selskapet bør ha en eigenkapital som er tilpassa mål, strategi og risikoprofil.	+	I samband med selskapet sin utbyttepolitikk er det vektlagd mål, strategi og risikoprofil.
	Styret bør utarbeide ein klar og forutseieleg utbyttepolitikk som grunnlag for dei utbytteframlegg som fremjast for generalforsamlinga. Utbyttepolitikken bør gjerast kjent.	+	Generalforsamlinga fastsette i 2008 ein langsiktig utbyttepolicy som inneber utbetaling av 70% av årsresultatet.
	Styrefullmakt til å foreta kapitalauke bør avgrensast til definerte formål og bør ikkje bli gitt for eit tidsrom lenger enn fram til neste ordinære generalforsamling. Tilsvarande gjeld styrefullmakter til kjøp av eigne aksjar.	+	Det ligg ikkje føre planer som tilseier at dette er relevant for SFE.

+ = gjennomført, - = ikkje aktuell

4	LIKEBEHANDLING AV AKSJEEIGARAR OG TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE		
	Selskapet bør ha berre ein aksjeklasse.	-	Industrikonsesjonslova sine vilkår med ulike reglar for offentlige og private eigarar gjer det naudsynt med 2 aksjeklasser for ikkje å utløyse uønska heimfall av kraftanlegg.
	Dersom eksisterande aksjeeigarar sin fortrinnsrett ved kapitalauke fråvikast, skal det forklarast.	+	Det lovmessige grunnlag til å fråvike fortrinnsretten følgjer av aksjelova § 10-5: Tilsidesetting av aksjeeigarar sin fortrinnsrett. Kravet til grunngjeving er lovfesta, jfr § 10-3.
	Ved ikkje uvesentlege transaksjonar mellom selskapet og aksjeeigar, styremedlem, leiande tilsette eller nærståande av desse, bør styret sjå til at det ligg føre ei verdivurdering frå ein uavhengig tredjepart. Dette gjeld ikkje når generalforsamlinga skal behandle saka etter reglane i allmennaksjelova. Uavhengig verdivurdering bør ligge føre også ved transaksjonar mellom selskap i same konsern der det er minoritetsaksjonærar.	+	Er innført i styreinstruksen. Aksjelova § 3-8 og 3-9 regulerer transaksjonar mellom selskapet og aksjeeigarar. Uavhengig vurdering synest berre relevant ved ekstraordinære transaksjonar med omsyn til beløp eller avtaler utanfor selskapet si vanlege verksemde.
	Selskapet bør ha retningslinjer som sikrar at styremedlemmer og leiande tilsette melder frå til styret dersom dei direkte eller indirekte har ein vesentleg interesse i ei avtale som inngåast av selskapet.	+	Nedfelt i styreinstruksen om inhabilitet
5	FRI OMSETNAD		
	Aksjar i børsnoterte selskap skal i prinsippet vere fritt omsettelege. Det bør derfor ikkje vedtektsfestast nokon form for omsetningsavgrensning.	+	Det er nedfelt fri omsetjeleghet av aksjane i selskapet si aksjonæravtale med dei avgrensingar som følgjer av punkt 4 om heimfall. Det er forkjøpsrett for aksjonærane.
6	GENERALFORSAMLING		
	Styret bør legge til rette for at flest mogeleg av aksjeeigarane kan utøve sine rettar ved å delta i selskapet si generalforsamling, og at generalforsamlinga blir ein effektiv møteplass for aksjeeigarar og styret, mellom anna ved å sjå til at: <ul style="list-style-type: none">• Innkalling og saksdokument til generalforsamlinga, inkludert valkomitéen si innstilling er tilgjengelege på selskapet sine heimesider seinast 21 dagar før generalforsamlinga og sendast aksjeeigarane seinast to veker før generalforsamlinga avhaldast	+	SFE følgjer vedtekten og aksjelova sine reglar med frist for innkalling/sakspapir på 14 dagar. Det vert i tillegg gjennomført eigarmøter med drøfting av aktuelle tema. Saksdokument for generalforsamling blir lagt på selskapet si heimeside i 2009.
	• saksdokumenta skal være utførlege nok til at aksjeeigarane kan ta stilling til alle saker som skal behandlast	+	
	• påmeldingsfristen settast så nær møtet som mogleg	+	Det er ikkje påmeldingsfrist for deltaking på generalforsamlinga.
	• aksjeeigarar som ikkje sjølv kan delta, kan stemme ved bruk av fullmakt	+	

+ = gjennomført, NA = ikkje aktuell

	<ul style="list-style-type: none"> • styret, valkomitéen og revisor er til stades i generalforsamlinga 	+	Styret har tilrådd innføring av valkomité frå 2009, ref. pkt. 7
	<ul style="list-style-type: none"> • det ligg føre rutinar som sikrar ei uavhengig møteleiing i generalforsamlinga 	+	SFE følgjer aksjelova § 5-12; styreleiar åpner generalforsamlinga og generalforsamlinga vel møteleiar.
	<p>Innkallinga til generalforsamlinga bør informere om dei prosedyrar aksjeeigarane må følgje for å kunne delta og avgje stemme på generalforsamlinga. Innkallinga bør også klargjere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosedyren for å møte ved fullmektig, mellom anna for bruk av fullmaktskjema • Aksjeeigar sin rett til å sette fram forslag til vedtak i saker som generalforsamlinga skal behandle • Den internetsida der innkalling og andre saksdokument vil være tilgjengelege 	+	Retningslinjer blir innført for generalforsamling i 2009.
	<p>Selskapet bør, så snart det er mogeleg, gjøre tilgjengeleg på si heimeside:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aksjeeigar sin rett til å få saker behandla på generalforsamlinga • Forslag til vedtak, alternativt merknader til dei sakene der det ikkje er fremja vedtak • Fullmaktsskjema 	+	Innførast i 2009.
	<p>Styret og den som leier møtet bør legge til rette for at generalforsamlinga får moglegheit til å stemme på kvar enkelt av kandidatane til verv i selskapet sine organ.</p>	+	Innførast i 2009.
7	VALKOMITÉ		
	<p>Selskapet bør ha ein valkomité, generalforsamlinga bør velje leiaren og medlemmer for komitéen og bør fastsette godtgjersla for den.</p>	+	Det vert foreslått val-komité på generalforsamlinga i 2009.
	Valkomité bør vedtektsfestast.	+	Blir gjennomført på generalforsamling 2009.
	<p>Valkomitéen bør samansetjast slik at omsynet til aksjonærfellesskapet sine interesser blir ivaretatt. Fleirtalet i valkomitéen bør vere uavhengig av styret og øvrige leiande tilsette. Minst eit medlem av valkomitéen bør ikkje vere medlem av bedriftsforsamlinga, representantskapet eller styret. Maksimalt eitt medlem av valkomitéen bør vere styremedlem og bør då ikkje stille til attval. Dagleg leiar eller andre leiande tilsette bør ikkje være medlem av komitéen.</p>	+	
	<p>Valkomitéen fremjar forslag til kandidatar til bedriftsforsamling og styre og honorar for medlemmene av desse organa.</p>	+	
	Valkomitéen si innstilling bør begrunnast.	+	

+ = gjennomført, - = ikkje aktuell

	Selskapet bør informere om kven som er medlemmer av komitéen og eventuelle fristar for å fremje forslag til komitéen.	+	
8	BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMANSETTING OG UAVHENGIGHEIT		
	Bedriftsforsamlinga bør samansettast med sikte på brei representasjon av selskapet sine aksjeeigarar.	-	Konsernet har inngått avtale med dei tilsette sine organisasjonar om tilsette sin representasjon i konsernstyret og døtterstyrta utan etablering av bedriftsforsamling.
	Styret bør samansettast slik at det kan handle uavhengig av særinteresser. Fleirtalet av dei aksjeeigarvalde medlemmene bør vere uavhengige av selskapet si daglege leiing og vesentlege forretningspartar. Minst to av dei aksjeeigarvalde medlemmene bør vere uavhengige av selskapet sine hovudaksjeeigarar.	+	Val av styremedlemer er regulert i aksjonæravtale med bakgrunn av størrelsen på eigardelen, og skal sikre brei representasjon frå aksjeeigarane mellom dei aksjonærvalde medlemane i styret.
	Representantar frå den daglege leiinga bør ikkje vere medlem av styret. Dersom slike representantar er styremedlem, bør det forklarast og få konsekvensar for organiseringa av styret sitt arbeid, mellom anna bruk av styreutval for å bidra til ein meir uavhengig førebuing av stypesaker, jfr punkt 9.	+	
	Styret sin leiar bør veljast av generalforsamlinga dersom ikkje vedkommande veljast av bedriftsforsamlinga.	+	Er regulert i selskapet sine vedtekter inklusive val av nestleiar i selskapet si generalforsamling.
	Styremedlemmer bør ikkje veljast for meir enn to år av gangen.	+	Er regulert i selskapet sine vedtekter.
	I årsrapporten bør styret opplyse om forhold som kan klargjere styremedlemmene sin kompetanse og kapasitet samt kva styremedlemmer som vurderast som uavhengige.	+	
	Styremedlemmer bør oppfordrast til å eige aksjar i selskapet.	-	Ikkje aktuelt i SFE grunna konsesjonsmessige forhold og vedtekter.
9	STYRET SITT ARBEID		
	Styret bør fastsette ein årleg plan for arbeidet sitt med særleg vekt på mål, strategi og gjennomføring.	+	Styret har vedteke styreinstruks.
	Styret bør fastsette instruksar for styret og for den daglege leiinga med særleg vekt på klar intern ansvars- og oppgåvefordeling.	+	
	Det bør veljast ein nestleiar som kan fungere når styreleiaren ikkje kan eller bør leie styret sitt arbeid.	+	
	Styret bør informere om eventuell bruk av styreutval i årsrapporten.	+	
	Styret bør evaluere sitt arbeid og sin kompetanse årleg.	+	

+ = gjennomført, - = ikkje aktuell

10	RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL		
	Styret skal sjå til at selskapet har god intern kontroll og hensiktsmessige system for risikostyring i høve til omfanget og arten av selskapet si verksemd. Internkontrollen og systema bør også omfatte selskapet sitt verdigrunnlag og etiske retningslinjer.	+	
	Styret bør årleg gjennomføre ein gjennomgang av selskapet sine viktigaste risikoområder og den interne kontroll.	+	Blir innført i årsplanen for styret for 2009.
	Styret bør i årsrapporten gi ein forklaring av hovudelementa i selskapet sin interne kontroll og risikostyringssystem knytt til selskapet sin finansielle rapportering.	+	
11	GODTGJERSLE TIL STYRET		
	Godtgjersle til styret bør reflektere styret sitt ansvar, kompetanse, tidsbruk og verksemda si kompleksitet.	+	Satsane for styrehonorar vart endra 2007.
	Godtgjersle til styret bør ikkje vere resultatavhengig. Opsjonar bør ikkje utdelast til styremedlemmer.	+	SFE har ikkje opsjonsprogram.
	Styremedlemmer, eller selskap som dei er tilknytte, bør ikkje ta på seg særskilte oppgåver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom dei likevel gjer det, bør heile styret være informert. Honorar for slike oppgåver bør godkjennast av styret.	+	
	Det bør informerast om all godtgjersle til dei enkelte medlemmene av styret i årsrapporten. Dersom det har vore gitt godtgjersle utover vanlig styrehonorar, bør det spesifiserast.	+	
12	GODTGJERSLE TIL LEIANDE TILSETTE		
	Styret bør fastsette retningslinjer for godtgjersle til leiande tilsette i høve til lova. Retningslinjene leggast fram for generalforsamlinga.	+	Styret får ved regulering av løn til konsernsjef oversikt om løn i samanliknbare stillinger i bransjen. Løn til konsernsjef og leiande tilsette går fram av note til rekneskapen.
	Retningslinjene for fastsettjing av godtgjersle til leiande tilsette bør angi hovudprinsippa for selskapet sin leiarlønnspolitikk. Retningslinjene bør bidra til samanfallande interesser mellom aksjeeigarane og leiande tilsette.	+	Informasjon generalforsamling innførast i 2009.
	Resultatavhengig godtgjersle til leiande tilsette i form av opsjons-, bonusprogram eller liknande, bør knytast til verdiskaping for aksjeeigarane eller resultatutvikling for selskapet over tid. Slike ordningar, mellom anna opsjonsordningar, bør vere prestasjonsretta og forankra i målbare forhold som den tilsette kan påverke.	+	SFE har ikkje opsjonsprogram. Leiande tilsette, med unntak av konsernsjef, inngår i avgrensa bonusordning med maks. beløp på kr. 16.000. Retningslinjene for bonusprogram følgjer intensjonen i forskrifta.

+ = gjennomført, - = ikkje aktuell

13	INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON		
	Styret bør fastsetje retningslinjer for selskapet sin rapportering av finansiell og anna informasjon basert på openheit og under omsyn til kravet om likebehandling av aktørane i verdipapirmarknaden.	+	Prosedyre for handtering av innside-informasjon innført.
	Informasjon til selskapet sine aksjeeigarar bør leggast ut på selskapet si internetside samstundes som den sendast til aksjeeigarane.	+	
	Styret bør fastsette retningslinjer for selskapet sin kontakt med aksjeeigarar utanfor generalforsamlinga.	+	
14	OVERTAKING		
	Styret si handtering av tilbod om overtaking m.m.	-	Er vurdert som ikkje relevant for SFE.
	Transaksjonar som i realiteten inneber avhending av verksemda, bør besluttast av generalforsamlinga, bortsett frå i dei tilfeller der desse beslutningane etter lova skal treffast av bedriftsforsamlinga.	+	
15	REVISOR		
	Revisor bør årleg legge fram for styret hovudtrekka i ein plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet.	+	
	Revisor bør delta i styremøte som behandlar årsrekneskapen. I møta bør revisor gjennomgå eventuelle vesentlege endringar i selskapet sine rekneskapsprinsipp, vurdering av vesentlege rekneskapsestimat og alle vesentlege forhold der det har vore usemje mellom revisor og administrasjonen.	+	
	Revisor bør minst ein gang i året gjennomgå med styret selskapet sin interne kontroll, herunder identifiserte svake sider og forslag til forbeteringar.	+	Blir gjennomført i samband med gjennomgang av årsrekneskapen. Revisor gir årsrapport til styret.
	Styret og revisor bør ha minst eitt møte i året utan at dagleg leiari eller andre frå den daglege leiinga er til stades.	+	Innført frå 2009 med vilkår ref. aksjelova § 6-19.
	Styret bør fastsetje retningslinjer for den daglege leiinga sin tilgang til å nytte revisor til andre tenester enn revision. Revisor bør årleg skriftleg bekrefte for styret at han oppfyller fastsette krav til uavhengigheit. I tillegg bør revisor gje styret ein oversikt over andre tenester enn revisjon som er levert til selskapet.	+	
	I ordinær generalforsamling bør styret orientere om revisor sin godtgjersle fordelt på revisjon og andre tenester.	+	

+ =gjennomført, - = ikke aktuell

Konsernleiinga

Konsernsjef
Ole Schanke Eikum

Konst. konsernsjef/
Økonomidirektør
Ingolf Aagård

Produksjonsdirektør
Ola Lingaas

Nettdirektør
Asgeir Aase

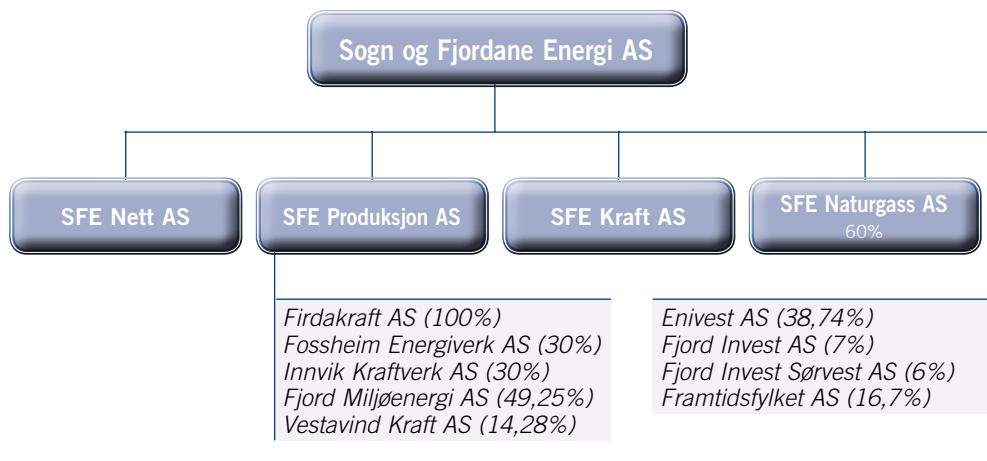

Kraftdirektør
Bjarne Dybvik

Personalsjef
Ole-Bent Søreide

Organisasjon og selskapsstruktur

Eigarsamansetninga i konsernet

Sogn og Fj. fylkeskommune ...	48,15%	Askvoll kommune.....	1,44%
BKK	38,54%	Selje kommune.....	1,39%
Flora kommune.....	4,51%	Eid kommune.....	0,14%
Gloppen kommune.....	3,36%	Naustdal kommune	0,07%
Bremanger kommune.....	2,40%		

UTVIKLING 2010

UTVIKLING 2010
- vår eiga forventning og drivkraft

- BEST PÅ INNOVASJON OG MILJØ**
- BEST PÅ KUNDETILFREDSHEIT**
- BEST PÅ MEDARBEIDARTILFREDSHEIT**

Kortsiktig mål - langsiktig satsing

Sjølv om vi har sett oss desse kortsiktige måla så er det viktig at tiltaka våre skal gje effektar langt fram i tid. Det er starten på ei langsiktig og målretta satsing, som skal gje oss gode økonomiske resultat allereie i 2010.

Hovudhjulet er sjølve styringa av utviklingsprogrammet

Det største hjulet er sjølve styringa og oppfølgjinga av programmet. Her blir måla etablert, og brote ned på selskapsnivå. Slik kan dei bli meir påvirkelege for kvar enkelt - og enklare å sjå at det nyttar.

Styret si melding for 2008

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 43 mill. kr. Styret vurderar resultatet som svakt og det er vesentleg dårlegare enn budsjettet. Hovudgrunnane til fallet i resultat er ekstraordinære kostnader for nettverksemda knytt til uver og straumavbrot, urealiserte tap i samband med endra krafthandelsstrategi og at ein har hatt tap knytt til Fundo-konkursen.

SFE produserte 1401 GWh som er ein reduksjon på 221 GWh samanlikna med 2007. Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 613 GWh i 2008, ein auke på 1,2% frå 2007.

Styret tilrår eit samla utbytte på 30 mill. kroner for 2008, som er i samsvar med vedteken utbyttepolitikk på 70% av årsresultatet.

SFE har i 2008 gjennomført investeringar på til saman 108 mill. kroner, størstedelen i nye nettanlegg.

Ved utgangen av året var det 206 tilsette og 10 lærlingar/trainear i SFE – kvinnedelen i SFE er på 21%. Sjukefråveret er på 2,54% i 2008, og det representerer ein vesentleg nedgang samanlikna med tala frå 2007. Styret arbeidar systematisk med å forbetra SFE si verdiskaping for å styrke selskapet sin posisjon innan energibransjen i fylket og på Vestlandet.

I 2008 har SFE fått sertifisert hovudkontoret på Strandtun som Miljøfyrtårn.

Verksemda

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit energikonsern med hovudaktivitet innan vasskraftproduksjon, kraft-handel og kraftoverføring gjennom dei heileigde dotter-

selskapa SFE Produksjon AS, SFE Kraft AS og SFE Nett AS. Selskapet sitt forretningskontor er på Sandane i Gloppen kommune.

Styring av programmet

Hovudhjulet er sjølv drivaren og skal sikre oppfølging av heile programmet - skape fokus og entusiasme - og få fram når vi er på rett veg og har nådd våre milepælar. Måla skal følgjast tett undervegs.

UTVIKLING 2010
- vår eiga forventning og drivkraft

SFE Naturgass AS har som formål distribusjon og sal av naturgass (LNG) og eig regionale mottaksanlegg i Florø og Høyanger. Selskapet er eigd av SFE med 60% og Gasnor med 40%.

SFE tilbyr også tenester innanrådgiving mot småkraftmarknaden, entreprenørtenester, bustadalarm og enøktenester. SFE eig kommunikasjonsfiber og leiger denne ut til breiband- og teleselskap. SFE sitt engasjement innan breiband er gjennom selskapet Enivest AS, der SFE har ein eigarskap på 38,7%.

Vestavind Kraft AS er eigd av SFE (14,3%) saman med 6 andre energiselskap på Vestlandet. Selskapet har samlokalisering med SFE på Sandane. Formålet til selskapet er å utvikle, bygge, eige og drive vindkraftanlegg. Selskapet har konsesjonssøkt to landanlegg og eit offshoreanlegg samt sendt melding om ytterlegare eit offshoreanlegg og to landanlegg.

SFE eig også 49,2% av aksjene i biovarmeselskapet Fjord Miljøenergi AS (FME). FME har anleggs- og fjernvarmekonsesjon for eit varmekraftverk i Vågsøy basert på avfall som brensel, og prosjektutvikling pågår med sikte på investeringsvedtak i 2009. FME har også fått

konsesjonar på eit flisfyrt anlegg i Førde, men dette er på-klaga og ein avventer endeleg avgjerd frå OED.

Året 2008 var eit nytt år prega av stor prisvariasjon både for elkraft og andre råvarer. Oljeprisen toppa på om lag 140 dollar per fat, og fraktratar og noteringar på kol nådde rekordhøgder – før det byrja å falle kraftig ut på hausten som følgje av finanskrisa.

Systemprisen i Noreg var i gjennomsnitt over året på 36,9 øre/kWh. Fordeling over året var meir normal, dvs fallande utover vinteren og våren, men med ei relativt kraftig stigning utover hausten.

SFE produserte 1401 GWh som er ein reduksjon på 221 GWh samanlikna med 2007. Ein stor del av SFE sin produksjon er sikra i langsiktige prisavtaler.

Oversikt over produksjon og magasin dei siste 4 åra er slik:

	2008	2007	2006	2005
Produksjon	1401 GWh	1622 GWh	1277 GWh	1699 GWh
Magasin 31.12	369 GWh	402 GWh	422 GWh	429 GWh

Når vi er best ...

- då blir vi valgt framfor andre

At kundane vil kjøpe våre produkt, at eigarane ønskjer å satse på akkurat oss, at vi beheld våre dyktige kollegaer - og vinn kampen om dei framtidige. - Ja, då må SFE stå for noko særskilt, som gjer at ein vel oss framfor andre.

Vi må sjå kor vi står i dag - kva er vår styrke ? - Kva må vi bli betre på ? - og få fram den rette «bodskapen» til omverda.

SFE si merkevare er «ekte vare». Kvar enkelt må identifisere seg med dette og bli medviten korleis ein kan bidra til å styrke SFE sitt omdøme.

Sentralnettet i Sogn og Fjordane er kapasitetsmessig svakare enn ønskjeleg. Fylket har eit stort potensiale for ny fornybar energi, og store deler av denne er ikkje mogeleg å realisere utan å gjere forsterkningstiltak i nettet. Statnett har konsesjonssøkt ny 420kV-linje Møre – Indre Sogn med planlagde transformatingsstasjonar i Høyanger, Moskog og Ålfoten. SFE har vore aktivt deltagande i prosessane med etableringa av nytt sentralnett, og traseaval og nedtransformeringspunkt er i samsvar med våre tilrådingar. Det er venta at konsesjon ligg føre hausten 2009, og at nytt sentralnett er ferdigstilt rundt 2014.

SFE har dei siste åra planlagt og konsesjonssøkt 132kV–nettet Grov–Markevatn–Ringstad–Lutelandet. Prosjektbakgrunnen er dels forsterking av eksisterande forsyning fram til Nedre Markevatn i Askvoll kommune, medan videreføringa til Lutelandet gjaldt elektrisk forsyning av Gjøa-feltet. SFE har brukt omfattande ressurser på prosjektet men NVE/OED har gitt konsesjon på sjøkabel frå Mongstad i staden.

Både som følgje av industriell vekst, eit aldrande sentralnett, og mykje ny vasskraft (spesielt småkraft) under planlegging og realisering, er det behov for store investeringar i regionalnettet, og også distribusjonsnettet, dei komande åra.

Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 613 GWh i 2008, ein auke på 1,2% frå 2007. SFE har i 2008 hatt ein vesentleg dårligare leveringskvalitet enn dei føregåande åra. Dette skuldast enkeltståande episodar og ikkje kvaliteten på nettet som sådan. Oppetid på nettet var 99,94% i 2008 og er om lag på same nivå som tidlegare år.

Pr. 31.12.08 har selskapet ei akkumulert mindreinntekt for nettområdet på 78 mill. kr. Av dette skal 8 mill. kr fakturerast sentralnettet i 2008. Det er styret sin intensjon å krevje inn den øvrige mindreinntekta i løpet av ein 4-års periode.

I samanlikninga mellom tala for 2008 og tala for 2007 må ein også ta omsyn til at nettselskapet i 2007 fekk ei ekstraordinær godtgjersle på inntektsramma frå NVE på 64 mill. kr i samband med auka pensjonskostnader. Slike ekstraordinære forhold har ikkje inntruffe i 2008.

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 43 mill. kr mot eit resultat på 151 mill. kr i 2007.

Er framtida berre kraft ?

- eller vinn den som i tillegg tenkjer berekraft

Mange har nok forventningar til SFE i forhold til miljø. Vi er sett til å forvalte samfunnet sine sårbare naturrikdomar - då forventar alle at vi tek ansvar - og det skal vi vise. Miljø er framtida - og den skal vi vere ein del av. Og har andre noko betre utgangspunkt enn oss for å vidareutvikle dette som forretningsområde ?

Hovudgrunnane til fallet i resultat er at det har vore ein del ekstraordinære kostnader for nettverksemda knytt til uver og straumavbrot, det er tatt urealiserte tap i samband med endra krafthandelsstrategi og ein har hatt større tap knytt til leveransar av naturgass. Tapa i samband med endra krafthandelsstrategi må sjåast i samanheng med ynske om ein opnare posisjonering i kraftmarknaden. Fundo Wheels gjekk konkurs i januar 2009. Dette førte til at datterselskapet SFE Naturgass måtte ta eit større tap på leveransar til selskapet. Konkursen har også ført til større nedskrivningar på anleggsmidlane i Høyanger for SFE Naturgass. Desse nedskrivningane har medført at SFE Naturgass har kome i brot med banken sine lånevilkår og at selskapsstyret har plikt til å handle etter aksjelova sitt krav i § 3–5. På bakgrunn av at selskapet tilpassar drifta til den situasjonen ein er i, at banken har godkjent eit tidsavgrensa fråvik får avtalevilkåra, og at selskapsstyret legg til rette for ytterlegare finansiering vurderer vi at føresetnaden for fortsatt drift er til stades for SFE Naturgass.

Styret har etter drøfting med eigarane nedfelt retningslinjer for selskapet sin utbyttepolitikk. SFE skal gjennom utbytte og verdiauke på selskapet gje aksjonærane ei konkurransedyktig avkasting samanlikna med alter-

nativ investering og med tilsvarende risiko. Retningslinjer om ein utbyttepolitikk med 70% utbytte av årsresultatet etter skatt, vart vedtatt av selskapet si generalforsamling i juni 2008. For 2008 tilrår styret difor eit samla utbytte på 30 mill. kr. SFE si finansielle stilling er god, med ein eigenkapitalandel på 44% pr 31.12.08 etter avsetning for utbytte.

Årsrekneskap

Resultat

SFE konsernet hadde i 2008 ei omsetning på 770 mill. kr. Dette er ein auke på 50 mill. kr frå 2007. Inntektene er fordelt med 525 mill. kr frå sal av kraft, 195 mill. kr frå nettinntekter og 49 mill. kr frå andre driftsinntekter.

Driftsresultatet er på 188 mill. kr, ein reduksjon på 63 mill. kr frå 2007.

Konsernet har netto finanskostnader på 33 mill. kr i 2008. Til samanlikning hadde SFE netto finansinntekter på 3 mill. kr i 2007. Det er vidare inntektsført 3 mill. kr i andel av overskot frå tilknytta selskap. Utviklinga i netto finanskostnader har kome som eit

Sjølve nøkkelen til suksess...

- det er til slutt deg og meg det kjem an på

Dette er den mest sentrale biten av heile UTVIKLING 2010 - sjølve «drivhjulet» i programmet. Det gjeld korleis vi fungerer saman som organisasjon. At kvar enkelt tek ansvar for denne utfordringa - jobbar målretta med dei forhold som må vere på plass for å bli best - levere gode økonomiske resultat - og kunne stå fram som stolte SFE'rarar.

Vi må sikre at det fungerer rundt våre medarbeidarar i sitt arbeid, og at dei får nødvendig støtte og utvikling. Vi må vere gode på samspelet i organisasjonen - SFE blir aldri noko betre enn det vi klarer å få til i lag. Men til slutt er det kvar enkelt det kjem an på - vår eiga forventning og drivkraft

UTVIKLING 2010
- vår eiga forventning og drivkraft

resultat av auka opplåning, høgre renter og svekka inntening på finansplasseringar.

Resultatet før skatt er på 150 mill. kr, ein reduksjon på 100 mill. kr frå 2007.

Total skattekostnad er på 112 mill. kr fordelt med 47 mill. kr på overskotsskatt og 65 mill. kr på grunnrenteskatt. Grunnrenteskatten er auka med 30 mill. kr og skuldast prisauken i kraftmarknaden som fører til høgre skatt, sjølv med ein produksjonsreduksjon på 221 GWh samanlikna med 2007. Effektiv skatteprosent er på 72,2% mot 40,8% i 2007.

Konsernet sitt årsresultat etter ordinær skattekostnad er på 43 mill. kr som er 108 mill. kr lågare enn i 2007. Resultatet er blant dei svakaste i SFE si historie.

Årsresultat og disponeringar

Utbytte blir utbetalta frå morselskapet som har eit resultat på 29 mill kr. Styret foreslår slik disponering av årsoverskotet:

Overført frå annan eigenkapital	- 1 mill. kr
Avsett til utbytte	30 mill. kr
Sum disponert	29 mill. kr

Fri eigenkapital pr 31.12. etter avsett utbytte er 106 mill. kr.

Balansen

Konsernet har ein totalbalanse på 2.479 mill. kr. Den bokførte eigenkapitalen pr. 31.12.08 er på 1.081 mill. kr og utgjer 44% av totalkapitalen.

Den renteberande gjelda i SFE er på 788 mill. kr. Dette er ein auke på 200 mill. kroner samanlikna med gjelda ved førre årsskifte. Denne auken skuldast oppfinansiering av ekstraordinært utbytte til utbetaing i 2008.

Totale investeringar er på 108 mill. kr. Investeringane fordeler seg slik:

SFE Nett	78 mill. kr
SFE Produksjon/Firdakraft	20 mill. kr
Øvrige selskap	10 mill. kr
Sum investeringar	108 mill. kr

Styret er ikkje kjend med at det etter balansedagen har oppstått hendingar som har vesentleg innverknad på resultat, balanse eller selskapet si framtid.

Vi har sett oss høge mål, og der kjem vi oss neppe gratis. Når vi går for å bli best - ja, då må vi rett og slett bli betre - vi må tenkje forbetring i det meste vi gjer. Kan vi gjere ting enklare, meir effektivt, eller kanskje vi i større grad kan lære av kvarandre? - å finne den beste måten å gjere ting på - beste praksis. Om vi set oss ned saman og drøftar korleis vi gjer ting - finn forbetringar - og klare å setje ord ut i handling. Ja, då har vi det beste utgangspunkt for å bli best. Å sjå at ting nyttar er den beste motivasjon for å tenkje forbetring - å skape ein forbetringsskultur slik at vi heile tida prøver å forbetre oss, og vere steget framfor andre - eller rett og slett best.

Heilt utenkjøleg å bli best - om vi ikkje har tenkt å forbetre oss

UTVIKLING 2010
- vår eiga forventning og drivkraft

Finansiell risiko

SFE er eksponert for fleire finansielle risikofaktorar. For å sikre gode resultat og stabile utbytte til eigarane, samt langsiktig verdiskaping, har konsernet etablert ein overordna strategi for styring av risiko knytt til kontantstraum, resultat og verdien av eigendelane sine. På grunnlag av denne strategien har styret vedteke rammer for risikoeksponeringa innanfor områda krafthandel, finans og valuta.

Strategien for krafthandel er å sikre stabil inntening av kraftproduksjonen. Ein del av krafta som skal produserast i komande periodar er prissikra hovudsakleg gjennom finansielle terminavtaler. Denne strategien inneber at ein har etablert kvantumsgrenser med eit fallande sikringsbelte for kraftprissikring for inneverande år og 3 år fram i tid.

Valutarisikovert vert sikra gjennom terminmarknaden. Grunnlaget for valutasikring er konsernet sine framtidige kontantstraumar i Euro på Nord Pool. Styret har vedteke rammer for valutasikring og med avtrapande sikringsnivå 3 år framover i tid.

Rentenivået har i tillegg til verknad på finanspostane, også verknad for inntektsramme, grunnrente- og eige-

domsskatt samt pensjonskostnadene. Finansstrategien tek sikte på samordning av den totale risikoën når det gjeld rentebinding, plassering av overskotslikviditet og bruk av finansielle instrument. Renterisikoen for SFE sine finanskostnader er avgrensa gjennom aktiv styring av renterisikoën.

Kreditrisikovert for konsernet er vurdert å vere låg ettersom det meste av kraftproduksjonen vert omsett mot Nord Pool. Finansielle transaksjonar inkl. likviditetsplassering og termininforretning av valuta vert gjort mot solide aktørar med høg kreditrating.

Likviditeten til konsernet er god. SFE har ein kassakreditt på 100 mill. kr samt ein langsiktig trekkrett på 100 mill. kr som likviditetsbuffer. Trekkretten var ved årsskiftet trukke opp maksimalt. I tillegg stiller banken ein garantikreditt på 100 mill. kr for krafthandel på Nord Pool.

Styret mottek jamleg rapportering om konsernet si økonomiske utvikling og risikoutvikling på krafthandelsområdet.

Kontantstraumanalyse

Konsernet har ein positiv kontantstraum frå drifta på

SFE har dei beste føresetnader for å lukkast

Å tru at SFE kan bli best på alt i bransjen er vel å ta vel hardt i. Vi har eit godt utgangspunkt for å vere ein spydspiss innan sentrale område - vi skal bli best på det som betyr mest.

Vi har sett fokus på innovasjon & miljø, kundetilfredsheit og medarbeidartilfredsheit.

Vi er ein mindre organisasjon med dei beste føresetnader for å ligge i front. Om vi får til eit godt samarbeid og samhandling, så har vi kunnskapen og ferdigheiten for å levere det som skal til. Og det som skal til for å etablere ein kultur for utvikling og forbeting.

Vi held til midt i ressursane - få er meir truverdige i si miljøsatsing - og vi kjenner, og veit å ta vare på vår storlagnatur.

Vi er tett på kunden vår - vi kjenner kunden, og kunden kjenner oss. Vi har med oss mange gode verdiar som også vil gjere oss konkurransedyktige utanfor vårt område.

Og ikkje minst har vi dyktige medarbeidarar som er opptekne av framtida for SFE - å oppnå resultat, skape utvikling og ta vare på kvarandare - kvifor skal ikkje SFE kunne lukkast ?

279 mill. kr. Grunnen til at denne er 91 mill betre enn driftsresultatet er mellom anna reduksjon i mindre-inntekt på nettområdet og reduksjon i kortsiktige finansplasseringar.

Investeringsaktiviteten i driftsmidlar og kjøp av aksjar gir ein negativ kontantstraum på 109 mill. kr.

Finansieringsaktiviteten gav ein negativ kontantstraum på 106 mill. kr. Kortsiktig gjeld er auka med 200 mill. kr gjennom opptak av sertifikatlån, medan utbetaling av utbytte på 305 mill. kr. har svekka likviditeten.

Til saman gir dette ein auke i bankinnskot, kontantar og liknande på 68 mill. kr.

Fortsatt drift

Rekneskapen er sett opp under føresetnad av fortsatt drift. Etter styret si vurdering har konsernet ein sunn økonomi og eit godt grunnlag for vidare vekst.

FOU

SFE deltek aktivt i felles FOU prosjekt i regi av bransjeorganisasjonen EBL. SFE har vidare inngått eit samarbeid med Vestlandsforskning/Høgskulen i Sogn og Fjordane om utviklingsprosjekt om fornybar energi. SFE er aksjonær i utviklings- og såkornfonda Fjord Invest og Fjord Invest SørVest. SFE har stor aktivitet innan fornybar energi og brukar mykje ressursar på forretningsutvikling.

Personale og arbeidsmiljø

Sjukefråveret i 2008 var på 2,54% mot 3,84% i 2007. Dette fordeler seg på 0,80% for korttidsfråver (1–16 dagar) og 1,74% for langtidsfråver. Konsernet har som målsetting at sjukefråveret skal vere under 3,5%.

Skadefråverfrekvens (H1-verdi) var på 14,59, mot 2,17 i 2007. Ikkje nokon av desse skadane kom som fylge av brot på lover, forskrifter eller interne rutinar. Øvrige HMS nøkkeltal er skadefrekvens (H2-verdi) på 14,59 og skadefråver (F-verdi) på 359 (387 i 2007). Det har vore sju arbeidsuhell for tilsette på SFE i 2008 som har medført sjukefråver. Antalet arbeidsuhell med sjukefråver er høgt. Eitt av uhella står for halvparten av fråveret. Styret finn ikkje auken i

H-verdiane tilfredsstillande og dette blir følgt særskilt opp. Konsernet arbeider kontinuerleg og systematisk for å førebygge slike hendingar. Mellom anna har vi hatt eit godt og konstruktivt samarbeid med bedriftshelse-tjenesta om oppfølging av medarbeidarar.

For å stimulere eldre arbeidstakrarar til å stå lenger i arbeid har SFE innført ordningar der tilsette over 62 år i 100% stilling kan velje mellom å arbeide i 80% stil-

ling utan lønsreduksjon eller halde fram i 100% stilling med ein årleg bonus. Ordningane er sett i verk og er godt mottekte av tilsette i den aktuelle aldersgruppa.

Tilsette og kjønnsfordeling

Ved utgangen av året var det tilsett 206 personar, fordelt på 202 årsverk. Av desse var 43 kvinner (21%) og 160 menn (79%). Ved utgangen av året hadde konsernet i tillegg 9 lærlingar med 2 i energioperatør- og 7 i energimontørfaget. I tillegg har SFE 1 trainee med arbeidsområde prosjektering. Det var to lærlingar som tok fagbrev som energimontør i 2008.

SFE sin personalpolitikk skal stimulere til aktiv likestilling. Det skal vere lik løn for likt arbeid og lik vurdering ved individuell lønsfastsetting som er basert på resultatoppnåing, fleksibilitet og kompetanse. Det er lagt vekt på likestilling både ved intern og ekstern rekruttering. Konsernstyret har totalt 9 medlemer samansett av 6 aksjonærvalde og 3 valde mellom dei tilsette. Styret har 2 kvinnelege medlemer valt av aksjonærane. Dei 3 heileigde datterselskapa har alle 4 styremedlemer. I desse styra er det ein kvinneleg styrerepresentant i selskapet SFE Kraft, valt av dei tilsette. Det er ingen kvinner i konsernet si leiargruppe.

Ytre miljø

Produksjon av vasskraft er rein og fornybar energi som er miljøvennlig i forhold til annan energi, og som ikkje medfører klimautslepp eller forureining av det ytre miljøet.

Både kraftleidningar og utbygging og drift av vasskraft-anlegg fører til inngrep i naturen og påverkar miljøet. Selskapet legg vekt på å førebygge og avgrense uønska miljøkonsekvensar.

SFE tek gjennom oppfølging av reguleringsføresegner, minstevassføring, utsetting av fisk, bygging av tersklar m.v., omsyn til miljøet i regulerte vassdrag. Ved bygging av nye anlegg vert miljøverknader grundig vurdert.

SFE Produksjon har eigen Vassdragsteknisk Ansvarleg og følger systematisk opp tilstanden og tryggleiken på anlegga.

I Ålfoten har det lenge vore rester etter anleggsaktivitet, og det er gjennomført eit program for opprydding i fjellet.

Det er innført kjeldesortering av avfall ved alle anlegg i konsernet.

Alt straumforbruk i konsernet er dekka ved opphavs-

garantiar frå SFE sin eigen produksjon i Øksenelvane. Forbruket er såleis dokumentert som ikkje – forureinande og i tråd med ordninga slik NVE føreskriv.

SFE fekk sertifisert hovudkontoret på Strandtun som Miljøfyrtårn i 2008. I 2009 planlegg ein å gå vidare med dette arbeidet for andre bygg i konsernet.

Framtidsutsikter

Vi ser at finanskrisa har bidrige til å trekke ned forventingane til straumprisen. Det har vore eit kraftig fall i kraftprisane utover i 2008 og terminprisane framover viser relativt låge prisar i intervallet mellom 29 og 34 øre/kWh. Det er store svingingar i marknadsprisen på kraft. Det er også usikkert kor lenge dette prisbiletet vil vare. Styret drøfter overgang til ein meir open marknadsstrategi.

Ved starten av 2009 hadde SFE i underkant av normale vassmagasin.

EU sin energi- og klimapolitikk saman med brei politisk

semje om klimamål i Noreg kan gje eit strengare regime for CO₂ og støttetiltak for ny fornybar energiproduksjon. For SFE kan dette på lengre sikt medføre stigande prisar på den eksisterande fornybare kraftproduksjonen, samt moglegheiter for utbygging av ny vass- og vindkraft. Ei slik prisutvikling vil verke positivt på verdiutvikling av fornybar kraftproduksjon og dermed på verdiane i SFE. I tillegg vil SFE vere aktiv i arbeidet med vurdering av annan miljøvenleg energi som bio- og fjernvarme.

SFE sin prognose for 2009 viser eit resultat som er betydeleg betre enn resultatet i 2008. Ettersom SFE si hovudinntening er basert på vasskraftproduksjon er konsernet utsatt for stor risiko for variasjon i årsresultatet grunna varierande årsproduksjon.

Styret takkar alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som er gått.

Sandane, 30. mars 2009

Styret for Sogn og Fjordane Energi AS

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

RESULTATREKNESKAP 2008

Konsern

Sogn og Fjordane Energi AS

2006	2007	2008	(Tal i 1000 kr)	Note	2008	2007	2006
Driftsinntekter:							
<hr/>							
442 213	431 637	525 467	Sal av kraft	2,22,24	0	0	0
190 041	252 430	195 431	Sal av overføringstenester	3,23	0	0	0
26 606	36 466	49 415	Andre driftsinntekter	4	43 001	38 551	34 433
658 860	720 533	770 313	SUM DRIFTSINNTAKTER		43 001	38 551	34 433
<hr/>							
Driftskostnader:							
<hr/>							
150 758	134 055	196 101	Kjøp av kraft	2	0	0	0
19 290	27 980	26 237	Kjøp av overføringstenester		0	0	0
104 413	120 216	136 512	Løn og sos. kostn.	5,19	26 670	22 941	21 301
-19 811	-23 760	-26 662	Aktivering av eigne tilvirka driftsmiddel	5	-265	-310	0
88 166	92 146	94 036	Avskrivningar	10	3 544	3 243	3 191
0	0	4 341	Nedskrivning	10	0	0	0
28 888	30 992	30 288	Eigedomsskatt/avgifter	7	235	150	138
73 651	87 485	120 974	Andre driftskostnader	5,6	21 135	13 721	11 768
445 355	469 114	581 827	SUM DRIFTSKOSTNADER		51 319	39 745	36 398
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
213 505	251 419	188 486	DRIFTSRESULTAT		-8 318	-1 194	-1 965
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Finansielle postar:							
<hr/>							
2 748	5 951	3 193	Inntekt frå investering i datterselskap og tilknytta selskap	11	85 000	174 000	52 700
18 949	27 140	39 855	Finansinntekter	3,8,15	61 892	37 829	32 761
30 421	29 983	76 125	Finanskostnader	8,22	93 967	37 871	32 535
8 724	-3 108	33 077	NETTO FINANSKOSTNADER		-52 925	-173 958	-52 926
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
204 781	254 527	155 409	ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATT		44 607	172 764	50 961
<hr/>							
58 446	68 799	47 280	Overskotsskatt	9	15 345	48 072	12 026
44 894	35 161	64 921	Grunnrenteskatt	9	0	0	0
103 340	103 960	112 201	SUM ORDINÆR SKATTEKOSTNAD		15 345	48 072	12 026
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
101 440	150 567	43 208	ORDINÆRT RESULTAT ETTER SKATT		29 262	124 692	38 935
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
-260	-286	-3 685	Av dette minoritetsandel				
101 700	150 853	46 893	Av dette SFE sin andel				
<hr/>							
Overføringer:							
<hr/>							
Overført frå annan eigenkapital				17	-1 062	-180 767	-57 214
Foresleger utbytte				17	30 324	305 459	96 149
SUM OVERFØRINGAR					29 262	124 692	38 935
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

BALANSE SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

Konsern

Sogn og Fjordane Energi AS

2006	2007	2008	(Tal i 1000 kr)	Note	2008	2007	2006
EIGNELUTAR							
Anleggsmidler:							
Immaterielle eignelutar:							
0	0	0	Utsett skattefordel alminneleg inntekt	9	9 877	4 504	3 403
8 653	5 297	1 272	Utsett skattefordel grunnrenteinntekt	9	0	0	0
92 865	92 865	92 685	Fallrettar	10	0	0	0
207 705	203 024	197 709	Andre rettar	10	0	0	0
43 261	36 976	30 691	Goodwill	10	0	0	0
352 484	338 162	322 357	Sum immaterielle eignelutar		9 877	4 504	3 403
Varie driftsmidler:							
59 963	69 422	72 337	Div. anleggskapital	10	7 782	8 171	7 552
894 103	954 654	947 428	Kraftstasjonar	10,21,24	0	0	0
524 424	541 364	540 818	Nettanlegg	10,23	0	0	0
79 147	82 756	82 753	Faste eigedomar	10, 21	52 678	52 175	46 682
103 926	46 088	68 300	Prosjekt under arbeid	10	4 713	3 829	950
1 661 563	1 694 284	1 711 636	Sum varige driftsmidler		65 173	64 175	55 184
Finansielle anleggsmidler:							
0	0	0	Investering i datterselskap	11	1 223 348	1 230 787	1 230 787
27 416	35 253	38 446	Investering i tilknytta selskap	11	9 782	9 782	9 782
0	0	0	Lån til selskap i same konsern	13	660 000	660 000	660 000
13 794	15 804	13 238	Investeringar i aksjar og andelar	11	7 433	10 999	10 489
28 669	27 207	24 380	Utlån/Langsiktige fordringar	5, 12	2	102	102
69 879	78 264	76 064	Sum finansielle anleggsmidler		1 900 565	1 911 670	1 911 160
2 083 926	2 110 710	2 110 057	Sum anleggsmidler		1 975 615	1 980 349	1 969 747
Omlaupsmidlar:							
5 691	10 518	10 714	Behaldning av driftsmateriell		0	0	0
Fordringar:							
119 888	143 086	142 716	Kundefordringar	13, 21	502	1 259	10 557
119 963	138 877	109 142	Andre kortsiktige krav	3,13,14	131 928	206 597	125 623
239 851	281 963	251 858	Sum fordringar		132 430	207 856	136 180
93 137	93 127	16 588	Marknadsbaserte obligasjonar etc	15	16 588	93 127	93 137
45 956	21 980	89 711	Kasse, bank etc.	16	1 087	1 564	701
384 635	407 588	368 871	Sum omlaupsmidlar		150 105	302 547	230 018
2 468 561	2 518 298	2 478 928	SUM EIGNELUTAR		2 125 720	2 282 896	2 199 765

Kontantstraumanalyse

Konsern			Sogn og Fjordane Energi AS	Mor		
						(1000 kr)
2006	2007	2008	Kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar:	2008	2007	2006
204 781	254 527	155 409	Ordinært resultat før skattekostnad	44 607	172 764	50 961
-99 703	-91 952	-102 835	Betalte skattar i perioden	-47 796	-11 491	-36 947
88 166	92 146	94 036	Avskrivningar	3 544	3 243	3 191
0	0	4 341	Nedskrivningar	0	0	0
-2 598	-5 351	-3 193	Kostnad(+)/Inntekt (-) frå invest i tilknytta selskap utan kontanteff	0	0	0
-30	-4 827	-196	Endring i behaldning av driftsmateriell	0	0	0
-1 640	414	214	Gevinst(-)/Tap(+) ved sal av aksjar og driftsmidler	244	0	-1 591
		2 400	Nedskrivning av aksjar	9 839		
-11 877	-23 198	370	Endring i kundefordringar	757	9 298	-5 705
24 403	-14 643	8 388	Endring i leverandørgjeld	1 653	1 150	488
-39 479	10	76 539	Endring i kortsigktige finansplasseringar	76 539	10	-39 479
-1 401	791	432	Endring i pensjonsforpliktingar	77	215	-450
-23 470	-13 581	41 899	Endring i andre tidsavgrensingspostar	-87 146	-153 092	-48 044
137 152	194 336	277 804	Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	2 317	22 097	-77 576
Kontantstraum frå investeringsaktivitetar:						
-111 508	-116 456	-108 452	Utbetalinger ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-5 058	-12 232	-4 195
280	2 144	4 452	Innbetalinger ved sal av varige driftsmidler	449	0	210
2 175	0	2 243	Innbetaling ved sal av aksjar og andelar i andre foretak	2 214	0	2 040
-8 385	-4 496	-2 223	Utbetalinger ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-1 223	-510	-885
0	0	0	Innbetaling frå utlån	100	0	-659 978
0	0	0	Innbetaling av avdrag frå døtrer	0	0	592 429
-117 438	-118 808	-103 980	Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-3 518	-12 742	-70 379
Kontantstraum frå finansieringsaktivitetar:						
481 813	119 000	0	Innbetalinger ved opptak av ny langsigkt gjeld	0	100 000	475 000
-359 428	-123 021	-19 000	Utbetalinger ved nedbetaling av langsigkt gjeld	0	-110 250	-379 428
0	0	218 050	Innbetaling ved opptak av ny kortsigkt gjeld	200 000	0	0
-64 000	667	316	Utbetalning ved reduksjon av kortsigkt gjeld	-67 816	45 207	4 596
0	0	0	Mottak av konsernbidrag	174 000	52 700	135 000
-87 274	-96 149	-305 459	Utbetalning av utbytte	-305 459	-96 149	-87 274
-28 889	-99 503	-106 093	Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	725	-8 493	147 894
-9 175	-23 976	67 731	Netto endring i kontantar og ekvivalentar	-477	862	-61
55 131	45 956	21 980	Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	1 564	701	761
45 956	21 980	89 711	Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	1 087	1 564	701

Balanse 2006	Balanse 2007	Balanse 2008	GJELD OG EIGENKAPITAL	Note	Balanse 2008	Balanse 2007	Balanse 2006
Eigenkapital:							
Innskoten eigenkapital							
739 611	739 611	739 611	Aksjekapital	17, 18	739 611	739 611	739 611
359 588	59 588	59 588	Overkursfond	17	59 588	59 588	359 588
1 099 199	799 199	799 199	Sum innskoten eigenkapital		799 199	799 199	1 099 199
Opptent eigenkapital							
0	0	0	Annan eigenkapital	17	115 862	121 117	5 847
151 922	280 361	281 451	Konservfond	17	0	0	0
151 922	280 361	281 451	Sum opptent eigenkapital		115 862	121 117	5 847
4 171	3 875	204	Minoritetsinteresser	17	0	0	0
1 255 292	1 083 435	1 080 854	Sum eigenkapital		915 061	920 316	1 105 046
Gjeld:							
Avsetting for forpliktningar:							
90 053	114 859	137 754	Pensjonsforpliktning	19	28 413	22 513	16 794
94 179	88 729	79 486	Utsett skatt forplikt alm. inntekt	9	0	0	0
0	0	0	Utsett skatt forplikt grunnrenteinntekt	9	0	0	0
45 114	42 946	38 446	Avsetting for forpliktningar	20	0	0	0
229 346	246 534	255 686	Sum avsetting for forpliktningar		28 413	22 513	16 794
Langsiktig gjeld:							
580 250	570 000	570 000	Obligasjonslån	20, 21	570 000	570 000	580 250
0	0	0	Gjeld til selskap i same konsern	13, 20	200 000	200 000	200 000
12 772	19 000	0	Gjeld til kreditinstitusjonar	20, 21	0	0	0
593 022	589 000	570 000	Sum langсiktig gjeld		770 000	770 000	780 250
Kortsiktig gjeld:							
0	0	218 050	Sertifikatlån/Gjeld til kreditinstitusjonar		200 000	0	0
0	667	983	Kassakredit	21	97 190	165 006	119 800
69 193	54 550	62 938	Leverandørgjeld	13	5 681	4 028	2 879
93 005	102 778	110 363	Betalbar skatt	9	19 088	47 796	11 655
58 690	44 397	56 653	Skuldige offentlege avgifter, skattetrek etc		41 448	26 094	38 457
96 149	305 459	30 324	Avsett til utbytte	17	30 324	305 459	96 149
73 864	91 478	93 077	Anna kortsiktig gjeld	13	18 515	21 684	28 735
390 901	599 329	572 388	Sum kortsiktig gjeld		412 246	570 067	297 675
1 213 269	1 434 863	1 398 074	Sum gjeld		1 210 659	1 362 580	1 094 719
2 468 561	2 518 298	2 478 928	SUM GJELD OG EIGENKAPITAL		2 125 720	2 282 896	2 199 765

Sandane, 30. mars 2009

Styret for Sogn og Fjordane Energi AS

Arvid Lillehaugen
– styreleiar –

Birger C. Schørberg
– nestleiar –

Per Atle Kjøllesdal

Mathias Råheim

Stig Solheim

Kristin Linnerud

Bente Frøyen Steindal

Oddmund Årdal

Geir Magne Evebø

Ingolf Aagård
– konst. konsernsjef –

SEGMENTRESULTAT 2008

(Tal i 1000 kr)	Kraft- produksjon	Monopol	Sluttbruk	Naturgass	Øvrig Verksemrd	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter:							
Sal av kraft	520 209	0	341 770	0	0	-336 512	525 467
Sal av overføringstenester	0	209 272	0	0	0	-13 841	195 431
Andre driftsinntekter	6 287	10 595	6 383	17 860	61 914	-53 624	49 415
SUM DRIFTSINNTEKTER	526 496	219 867	348 153	17 860	61 914	-403 977	770 313
Driftskostnader:							
Kjøp av kraft	191 925	24 389	317 455	0	0	-337 668	196 101
Kjøp av overføringstenester	15 065	23 855	0	0	0	-12 683	26 237
Løn og sos. kostn.	24 105	66 645	6 390	1 898	34 146	3 328	136 512
Aktivering av eigne tilvirkna driftsmiddel	0	-23 069	0	0	-265	-3 328	-26 662
Avskrivningar	45 676	38 389	4 126	1 438	4 408	0	94 036
Nedskrivningar	0	0	0	4 341	0	0	4 341
Eigedomsskatt/avgifter	24 945	5 063	0	44	235	0	30 288
Andre driftskostnader	44 150	74 432	8 499	17 528	29 990	-53 625	120 974
SUM DRIFTSKOSTNADER	345 866	209 704	336 470	25 250	68 514	-403 977	581 827
DRIFTSRESULTAT	180 630	10 163	11 683	-7 390	-6 600	0	188 486

Notar til rekneskapen 2008

■ ■ ■ 1. Rekneskapsprinsipp

Sogn og Fjordane Energi AS og SFE sin konsernrekneskap er ført i samsvar med rekneskapslova av 1998 og reglane for god rekneskapskikk i Noreg.

Grunnleggande forhold

Konsernrekneskapen viser det samla økonomiske resultat og økonomiske stilling ved at morselskapet og eigardelar i andre selskap vert presentert som ei økonomisk eining. Selskap der konsernet har bestemmande påverknad er konsolidert. Minoriteten sin del av resultatet etter skatt er presentert på eiga line. Felleskontrollerte verksemder er presentert etter bruttometoden. Tilknytt selskap der konsernet har strategisk interesse og betydeleg påverknad og eigardel på 20–50% er vurdert etter eigenkapitalmetoden. Eigardelar som er definert som finansielle investeringar er vurdert etter kostmetoden uansett eigardelen sin storleik.

Årsrekneskapen for SFE konsernet består av resultatrekneskap, balanse, kontantstraumoppstilling og noteopplysningar. Konsernet består av morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og datterselskapa SFE Nett AS, SFE Kraft AS, SFE Produksjon AS, SFE Naturgass AS og Firdakraft AS. SFE Produksjon AS eig 30% av aksjane i Innvik Kraftverk AS og 49,2% av Fjord Miljøenergi AS. Selskapet Firdakraft AS eig 30% av aksjane i Fossheim Energiverk AS, medan selskapet Eninvest AS er eigd 38,7% av Sogn og Fjordane Energi AS.

Alle interne resultat- og balansepostar som skuldast interne transaksjonar er utlikna. Ved konsolideringa er anskaffelseskostnaden til aksjane i datterselskapa eliminert mot eigenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Meir- og mindreverdiar av aksjane i datterselskapa i forhold til bokført eigenkapital i selskapa er i konsernrekneskapen fordelt til dei ulike egedelane i datterselskapa og vert avskrive planmessig. Meirverdi utover den som er fordelt til dei ulike egedelane er aktivert som goodwill.

Rekneskapslova § 5-8 seier at ein del finansielle instrument og varederivat skal vurderast til verkeleg verdi. For SFE betyr dette at finansielle kraftkontraktar handla på Nord Pool som inngår i tradingportefølje er vurdert til verkeleg verdi. Det same gjeld finansielle omløps-middel som obligasjoner og sertifikat. Derimot er finansielle kraftkontraktar som inngår i ei sikringsportefølje ikkje vurdert til verkeleg verdi, men underlagt kontantstraumsikring. Denne sikringsbokføringa medfører at den finansielle kraftkontrakta vert

rekneskapsført pararellt med avrekninga av kontrakta. Også inngåtte valutaterminar som skal sikre framtidige kontanstraumar i valuta er underlagt kontantstraumsikring. Rentederivat som ikkje er dedikerte sikringsinstrument mot låneporfølja er i samsvar med rekneskapslova §5-2 vurdert etter lågaste verdis prinsipp.

SFE omset ein stor del av sin kraftproduksjon på Nord Pool. Finansiell og fysisk handel med kraft på Nord Pool er i Euro. SFE har vedteke ein valutastrategi som skal sikre handtering av valutarisikoen. Denne strategien tilseier at ein del av valutarisikoen knytt til inngåtte kontraktar skal sikrast.

Prinsipp for inntekts- og kostnadsføring

Inntektsføring i rekneskapen skjer ved levering av varer eller tenester til kunde. Utgifter vert samanstilt med og vert kostnadsført samtidig med dei inntektene som utgiftene kan henførast til. Utgifter som ikkje kan henførast direkte til inntekter vert kostnadsført når dei påløper.

All fysisk krafthandel er ført brutto i resultat-rekneskapen, medan nettoresultatet av finansiell sikring er ført under driftsinntekter. Resultatet av tradingaktivitet i kraftmarknaden er ført netto og rekneskapsført på same line som sal av kraft. Effekten av valutaforhold er rekneskapsført på same line som kraftleveransen valutaresultatet knyter seg til.

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentleg utlagde obligasjonslån. Som sikringsinstrument på låneporfølja nyttar SFE derivat som swap-avtalar, renteopsjonar og F.R.A.-kontraktar. Rentederivata er rekneskapsført til lågaste verdis prinsipp.

Nettverksemda vert regulert av styresmaktene ved at Noregs Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) fastset årlege inntektsrammer for kvart selskap. Inntektsramma skal gje dekning for netteigars faktiske kostnader samt gje grunnlag for ei rimeleg avkasting på investert kapital.

NVE fastsett årleg inntektsramme for det enkelte nedselskap. Inntektsramma er det beløpet som NVE tillet at den enkelte konsesjonær kan krevje inn som nett-leige frå sine kundar. Dei årlege inntektsrammene er gjevne ut frå parameter som nettselskapet sitt kostnadsnivå, kostnadsnivået til samanliknbare nedselskap, kraftpris, rentenivå, verdien av nettanlegga, feilstatistikk og generell prisstiging. Kraft som ikkje kjem fram til kundar ved feilsituasjonar blir verdsett etter ein samfunnsøkonomisk pris. Kvart år vert kostnaden

ved avbrot rekneskapsmessig kostnadsført og reduserer inntektsramma som nettselskapet kan krevje inn fra kundane.

Kvart år vert avviket mellom faktiske innkrede inntekt fra kundane og tillethen inntekt berekna i form av ei meir-/mindreinntekt. Akkumulert meir-/mindreinntekt (saldo) vert rekneskapsført som henholdsvis gjeld eller fordring til nettkundane. Akkumulert meir-/mindreinntekt vert renterekna i samsvar med rentesats og prinsipp fastsett av NVE. Tilbakeføring av meir-/mindreinntekt skjer gjennom justering av nettariffane.

Akkumulert meir-/mindreinntekt vert balanseført og bokført netto som henholdsvis gjeld eller fordring til nettkundane.

Hovudregel for vurdering og klassifisering av balansepostar

Egedelar som er bestemt til varig eige eller bruk er klassifisert som anleggsmiddel. Andre egedelar er klassifisert som omlaupsmidlar. Fordringar som skal tilbaketebetalast innan eit år er klassifisert som omlaupsmidlar. Ved klassifisering av kortiktig og langsiktig gjeld er tilsvarande kriterium lagt til grunn. Anleggsmiddel er vurdert til anskaffelseskost, men vert nedskrive til verkeleg verdi når verdifallet ikkje er forventa å vere forbikjende. Dersom anleggsmiddelet har avgrensa økonomisk levetid vert det avskrive planmessig over levetida. Ved vurdering av omlaupsmidlar er lågaste verdisprinsipp nytta, slik at omlaupsmidlane er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og marknadsverdi. Unntak frå dette er finansielle omlaupsmiddel som inngår i ei handelssportefølje.

Langsiktig gjeld vert balanseført til pari kurs. Kortsiktig gjeld vert balanseført til motteke beløp på lønetidspunktet, og vert ikkje oppskrive til verkeleg verdi som følgje av rente-endring.

Enkelte postar er vurdert etter andre reglar og desse er det gjort greie for nedanfor.

Postar som er av uvanleg karakter og av ein slik art at dei ikkje inntrer ofte eller regelmessig, vert klassifiserte som ekstraordinære dersom dei beløpsmessig er vesentlege for konsernet.

Immaterielle egedelar

Det er aktivert goodwill som er knytt til verdi av kundemaske som kom inn gjennom fusjonen mellom Ytre Fjordane Kraftlag AS og Sogn og Fjordane Energi AS 01.01.03. Ut frå stabiliteten i kundemassen vil desse verdiane bli avskrivne lineært over 10 år. Dette er også i samsvar med perioden som er lagt til grunn ved verdisettinga av selskapet.

Det er også aktivert goodwill knytt til tidlegare oppkjøp. Denne goodwillen er knytt til synergier ved drifting av selskapa samla. Dette er drifting av kraft- og nettanlegg med lang levetid. Goodwillen knytt til dette oppkjøpet vert derfor avskrive over 15 år frå oppkjøps-tidspunktet.

Varige driftsmiddel og avskrivingar

Varige driftsmiddel vert avskrive lineært over forventa levetid. Avskriving vert starta året etter investeringsåret for mindre, ordinære avskrivingar, medan det for større investeringar vert starta avskrivingar den månaden driftsmiddelet vert teke i bruk. Eigne investeringsarbeid vert aktiverte på driftsmiddelet etter marknadsmessig timesats. Det vert aktivert byggelånsrenter på større investeringar med byggetid på meir enn 6 månadar, medan meir ordinære investeringar ikkje vert aktiverte med byggelånsrenter. Motteke anleggsbidrag går til frådrag i kostpris på driftsmiddelet. Vedlikehaldsutgifter vert kostnadsførte når utgifta vert betalt.

Behaldning av driftsmateriell

Verdien av lagerført materiell for drift og vedlikehald er ført opp etter innkjøpskost. Oppføringa samsvarar med listepris frå leverandør. I rekneskapet er det avsett for ukurans.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppført til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av dei enkelte fordringar. I tillegg er det for andre kundefordringar avsett ein uspesifisert avsetning for å dekke forventa tap.

Pensjonar

SFE rekneskapsfører pensjon etter NRS 6A. Årlege estimataavvik vert balanseført mot eigenkapitalen. Estimert pensjonskostnad ved utløpet av forrige rekneskapsår dannar grunnlaget for pensjonskostnaden for neste år. Avvik mellom estimert pensjonskostnad og faktisk pensjonskostnad vert balanseført direkte mot eigenkapitalen. Løysinga er under IAS 19 omtalt som SORIE løysinga. Ved rekneskapsføring av pensjon er lineær oppteningsprofil og forventa sluttløn som oppteningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgjeveravgift er inkludert i tala. Pensjonsmidlane vert vurdert til verkeleg verdi.

Godtgjersler

SFE utbetalar godtgjersler i samband med overtaking av bruks- og fallrettar.

For utbygde kraftverk er eingongsgodtgjersler aktivert og vert avskrive over anlegget si levetid, medan årlege

godtgjersler for utbygde anlegg vert kostnadsført. For rettar som ikkje er utnytta, vert dei årlege godtgjerslene kostnadsførte.

Andel i andre kraftverk

SFE Produksjon AS eig ein del i Leirdøla kraftverk på 35%. Leirdøla inngår i rekneskapen etter bruttometoden. Avskrivingane inngår i posten avskrivingar i rekneskapen. Sal av kraft frå Leirdøla er inkludert i posten sal av kraft, og driftskostnader for SFE Produksjon AS sin del er inkludert i posten andre driftskostnader. Grunnrente-, naturressurs- og eidegomsskatten for Leirdøla vert utlikna på SFE Produksjon AS si hand og er inkludert i desse postane i rekneskapen.

Leigde kraftverk

SFE Produksjon AS leiger kraftverka Eidsfossen, Trysilfossen og Evebøfossen med Gloppe kommune. Leigekontrakten går over 20 år frå 01.01.95. Det er betalt ei forskotsleige på 65 millionar kroner. Denne forskotsleiga er ført i balansen som ei langsiktig fordring. 1/20 av leigebeløpet vert årleg kostnadsført. Reinvesteringar vert aktivert i balansen som avskrivbare anleggsmiddel i samsvar med leigekontrakten med Gloppe kommune. Sal av kraft frå dei leigde stasjonane inngår i posten sal av kraft. Gjennom Högsterettsdom i 2005 er SFE Produksjon AS tillagt skatteplikta for naturressurs- og grunnrenteskatt for desse kraftverka.

Konsesjonskraft

Sogn og Fjordane fylkeskommune har rett til å ta ut konsesjonskraft frå enkelte kraftverk i fylket. SFE handterer konsesjonskrafa på vegne av Sogn og Fjordane fylkeskommune for fylket si rekning og risiko. Avtala mellom SFE og fylkeskommunen har ein slik oppseiings-klausul at SFE ikkje har risiko knytt til kvantum SFE har prissikra for fylkeskommunen. Inntekter og kostnader knytt til konsesjonskrafa er såleis rekneskapsført hos Sogn og Fjordane fylkeskommune og ligg ikkje inne i SFE sitt resultatrekneskap. Resultatet frå konsesjonskrafa er berekna i medhald av forskrift gjeve til skattelova § 2-5 og vert slik skattefri for Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Magasinfylling

I samsvar med vanleg praksis i bransjen vert ikkje vassmagasin balanseført. Vassmagasin er likevel vesentleg for vurdering av rekneskapsmessige resultat for selskapet.

Kraftkontraktar

Alle kjøps- og salskontraktar blir periodiserte, dvs. inntekter og kostnader blir periodiserte i høve til leverings- og mottakstidspunkt. Kraftkontraktane er delt inn i tre porteføljer. Ei produksjonsportefølje, ei tradingportefølje og ei sluttbrukportefølje. Kvar portefølje vert vurdert for seg med gjennomsnittspris på sals- og kjøpskontraktar med tilsvarande volum og samanfallande leveringsperiodar.

Produksjonsportefølja

Produksjonsportefølja inneheld i tillegg til eigen produksjonen, alle sals- og kjøpskontraktar som er inngått med grunngjeving i forhold knytt til fysiske tilhøve i våre produksjonsanlegg. Dette gjeld både fysiske og finansielle kraftkontraktar. Også sals- og kjøpsopsjonar inngår i produksjonsportefølja. For kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering for neste år vert same sesong samanstilt etter portefølje-prinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. For kraftkontraktar med levering seinare enn neste år vert same år samanstilt og evt. urealiserte tap vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert ikkje inntektsført. Eigenproduksjonen vert i denne vurderinga lagt inn som ei kjøpskontrakt med kjøpspris lik sjølvkost.

SFE Produksjon AS handlar finansielle instrument, primært på Nord Pool, for å optimalisere verdiane og redusere risikoen som ligg i kraftporteføljene. Finansielle instrument som vert handla er forwards, futures og opsjonar på Nord Pool. Det vert også handla forwards og opsjonar bilateralt. Opsjonspremier vert resultatført parallelt med det underliggende produktet, med unntak av opsjonar for påfølgande år som på balansetidspunktet var verdilause. Opsjonane som hadde innløsing i desember i rekneskapsåret, men som på dette tidspunktet var verdilause, er kostnadsført i samsvar med lågaste verdis prinsipp.

Resultatet av sikringshandelen vert ført på same rekneskapsline som resultatet av den sikra posisjonen.

Sluttbrukportefølja

Sluttbrukportefølja inneheld alle kontraktar ut til slutt-kundar og prissikringa som er gjort av desse kontraktane. Kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering i same periode vert samanstilt etter porteføljeprinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert ikkje inntektsført.

Resultatet av sikringshandelen vert ført på same rekneskapsline som resultatet av den sikra posisjonen.

Tradingportefølja

Tradingportefølja inneholder alle sals- og kjøpskontraktar som ikkje er inngått med grunngjeving i forhold knytt til fysiske tilhøve i våre produksjonsanlegg. Kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering i same periode vert samanstilt etter porteføljeprinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert inntektsført. Resultatet av tradingaktivitet i kraftmarknaden er ført netto og rekneskapsført på same line som sal av kraft.

Finansielle omlaupsmiddel som inngår i handelsportefølje

SFE har ei handelsportefølje med verdipapir som sertifikat og obligasjonar. Denne handelsportefølja er i balansen vurdert til verkeleg verdi i samsvar med rekneskapslova § 5-8.

Prinsipp for kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeida med basis i den indirekte metoden. Dette inneber at ein i analysen tek utgangspunkt i føretaket sitt årsresultat for å kunne presentere kontantstraumar tilført frå henholdsvis ordinær drift, investeringsverksemda og finansieringsverksemda.

Aksjar i datterselskap og tilknytta selskap

Investeringar i datterselskap og tilknytta selskap er i selskapsrekneskaperen vurdert etter kostmetoden. I konsernrekneskaperen er datterselskap konsolidert og tilknytta selskap innarbeidd etter eigenkapitalmetoden.

Skattar

SFE betalar fire ulike skatteartar. Dette er alminneleg overskotsskatt, grunnrenteskatt, naturressursskatt og egedomsskatt.

Overskotsskatt

Overskotsskatten vert berekna etter dei ordinære skattereglane. Skattekostnaden i resultatrekneskaperen er samansett av betalbar skatt og endring i utsett skattefordel/skatte-forplikting. Betalbar skatt vert berekna på grunnlag av året sitt skattemessige resultat. Utsett skatte-fordel/skatteforplikting vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Utsett skatt er rekna etter nominell verdi.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten er ein kraftverksspesifikk skatt som vert berekna separat for kvart kraftverk. Negativ grunnrenteskattegrunnlag som har oppstått fom 2007 for eit kraftverk kan overførast til anna kraftverk eller kan utbetalast. Grunnrenteskatten har som formål å

skattlegge den avkastinga ein vasskraftprodusent har utover normalavkasting som følgje av at produsenten utnyttar ein naturresurs. Denne skattearten er delvis overskotsuavhengig.

Skattekostnaden knytt til grunnrente i SFE sitt resultatrekneskap består av betalbar grunnrenteskatt, endring i utsett skatt knytt til grunnrente med basis i endring i midlertidige skilnader og endring i framførbart underskot knytt til grunnrente. Ved berekning av utsett skatt fordel/forplikting 31.12.2008 er det brukt nominell skattesats på 30%. I samsvar med tilråding frå bransjeorganisasjon er det ved negative midlertidige skilnader balanseført utsett skatt fordel grunnrente for kraftverk som er i posisjon for betalbar grunnrenteskatt eller som våre prognosar seier vil vere i betalbar posisjon i løpet av ein 10-års periode. Utsett skatt fordel/forplikting på grunnrente er presentert netto i balansen for alle kraftverk.

Naturressursskatt

Naturressursskatten er overskotsuavhengig og vert berekna basert på det enkelte kraftverk sin gjennomsnittlege produksjon dei siste 7 åra. Naturressursskatten kan utliknast krone for krone mot overskottsskatten, og ikkje utlikna naturressursskatt kan framførast med renter.

Egedomsskatt

Egedomsskatten er ein overskotsuavhengig skatt. For kraftverk vert grunnlaget for egedomsskatten fastsett i samband med skattelikninga. Øvrige anlegg vert verdsett gjennom ein egedomsskattetakst. Egedomsskatten utgjer inntil 0,7% av grunnlaget. I rekneskaperen er egedomsskatten teken med som ein driftskostnad.

■■■ 2. Kraftproduksjon, kraftsal og kraftkjøp

Kraftproduksjon 2008

	Konsern 2008	Konsern 2007	Konsern 2006
Årets produksjon	1 401 GWh	1 622 GWh	1 277 GWh
Midlare årsproduksjon	1 380 GWh	1 380 GWh	1 340 GWh

Produksjonstala inkluderer ikkje tilknytta selskap. Midlare årsproduksjon er simulert etter tilsigsserien 1989–2005.

	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	31.12.04	31.12.03
Magasinbehaldning (GWh)	369	402	422	429	425	409
Andel av magasinkapasitet	62%	68%	69%	70%	70%	67%

Magasintala inkluderer ikkje tilknytta selskap.

Kraftsal og kraftkjøp

Vurderingar som er gjort 31.12.08 viser at det ikkje er grunnlag for å avsette noko i sluttbruk portefølja for urealiserte tap.

I sikringsportefølja er det ikkje grunnlag for å måtte setje av for urealiserte tap.

Tradingportefølja vert rekneskapsført til verkeleg verdi. Pr 31.12.08 er det eit urealisert tap på kr 22.016.000. Tilsvarande var det pr. 31.12.2007 eit urealisert tap på kr 25.553.000. Nedgangen i urealisert tap er inntektsført i 2008.

■■■ 3. Nettdrift, meir-/mindreinntekt, avkasting og avsetning

Beløp i 1 000 kr.	Sum mindreinntekt nettleige
Saldo 31.12.07	80 387
Rentesaldo	21 942
Balanseført inkl. renter pr 31.12.07	102 328
+ Korrigering mindreinntekt 2007	93
+ Korrigering renter meirinntekt 2007	-728
Uteståande mindreinntekt frå tidl. år	101 693
- Endring mindreinntekt i 2008	-16 686
+ Årets renteavsetning mindreinntekt	3 567
- Årets KILE-kostnad	-10 567
Sum rekneskapsført 31.12.08	78 381

Segmentinformasjon nettdrift

Beløp i 1 000 kr.

Nettinntekt 2008	200 322
Inntektsramme 2008	184 658
Meirinntekt 2008	15 664
Driftsresultat nettdrift	10 163
+ Korr meiravskriving utanom inntektsramme	3 952
Driftsresultat nettdrift etter inntektsramme	14 115
Grunnlag for kapitalavkasting	566 183
Avkasting i%	2,49%

NVE si referanserente for 2008 er sett til 7,44%

Beløpa som står som nettinntekt i denne noten er ført opp netto i samsvar med NVE si inntektsrammeregulering. Beløpet er difor ikke det same som står som sal av overføringstenester i resultatrekneskapen.

■■■ 4. Andre driftsinntekter

Mor

Beløp i 1000 kr	2008	2007	2006
Husleigeinntekter	2 118	1 984	1 763
Driftsinntekter	2 139	1 859	1 107
Sal av tenester konserninternt	38 743	34 708	31 563
Sum driftsinntekter	43 001	38 551	34 433

■■■ 5. Lønskostnader, antall tilsette, godtgjeringar m.m

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Løn	17 276	14 629	13 311	100 350	91 111	77 596
Arbeidsgjevaravgift	2 201	1 865	1 944	12 884	11 358	11 835
Pensjonskostnader	2 822	2 667	1 600	16 267	13 477	9 352
Andre ytingar	4 371	3 781	4 447	7 011	4 270	5 630
Sum brutto lønskostnader	26 670	22 941	21 301	136 512	120 216	104 413
Aktivering av eigne tilverka driftsmiddel	- 265	- 310	0	-26 662	-23 760	-19 811
Sum	26 405	22 631	21 301	109 850	96 456	84 602
Gjennomsnittleg antall årsverk	31	31	30	202	193	187
Antall menn	18	19	18	166	158	155
Antall kvinner	13	12	12	36	35	32

Ytingar til leiande tilsette:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	<i>Løn</i>	<i>Pensjons Utgifter</i>	<i>Anna godtgjering</i>	<i>Sum</i>
Konsernsjef Ole Schanke Eikum	1 111	102	105	1 318
Økonomidirektør Ingolf Aagård	1 009	233	12	1 254
Produksjonsdirektør Ola Lingaas	879	186	11	1 076
Kraftdirektør Anne Kristin Hjelle Jordal	497	59	4	560
Kraftdirektør Bjarne Dybvik	150	0	1	151
Nettdirektør Asgeir Aase	884	100	9	993
Gassdirektør Asle Grotle	633	56	7	696
Personalsjef Ole Bent Søreide	605	80	9	694

Ytingar til konsernstyret:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	<i>Styre- godtgjersle</i>	<i>Anna godtgjering</i>	<i>Sum</i>
Styreleiar Arvid Lillehauge	110	0	110
Nestleiar Birger C. Schønberg	0	0	0
Kristin Linnerud	52	0	52
Per Atle Kjøllesdal	52	24	76
Mathias Råheim	52	18	70
Bente Frøyen Steindal	52	0	52
Oddmund Årdal	52	0	52
Geir Magne Evebø	52	0	52
Stig Solheim	26	0	26
Vidar Solvang	19	0	19

Styregodtgjersla Birger C. Schønberg har rett til skal utbetalast til Schønberg sin arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forpliktingar utover ordinært styrehonorar. Ingen av dei leiande tilsette har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet. Konsernsjefen er tilsett på fastløn og har ikkje avtale om bonus. Dei øvrige leiande personane har same avtale om bonus som andre tilsette i konsernet. Pensjonsvilkåra er på lik line med andre tilsette.

Kostnader til revisor

<i>Beløp i 1000 kr</i>	<i>Mor</i>			<i>Konsern</i>		
	<i>2008</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Revisjonshonorar	108	110	95	512	494	445
Attestasjonstenester	0	0	0	13	8	7
Andre tenester utanfor revisjonen	67	123	40	87	133	74
Tenester frå samarbeidande selskap	75	118	265	106	129	464
Sum	249	351	400	718	764	990

Beløpa over viser godtgjersle til Deloitte AS og samarbeidande selskap for revisjon og revisjonsrelaterte tenester, samt godtgjersle for andre tenester.

Lån og garantiar til fordel for:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Lån	Garantiar
Tilsette i SFE-konsernet	673	0
Adm.dir, aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0
Nærståande til aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0

Lån tilsette har løpetid utover 1 år.

■■■ 6. Andre driftskostnader

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Reparasjoner og vedlikehald	4 030	2 686	2 672	41 200	32 448	32 493
Forsikringar	156	271	277	2 717	2 451	2 720
Leigekostnader	1 252	940	846	7 238	6 205	5 512
Andre driftskostnader	15 697	9 824	7 973	69 819	46 381	32 926
Sum andre driftskostnader	21 135	13 721	11 768	120 974	87 485	73 651

■■■ 7. Egedomsskatt, avgifter og godtgjersler

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Konsern		
	2008	2007	2006
Konsesjons- og tilsynsavgifter	6 876	6 853	6 824
Konsesjonspålagde tiltak	617	567	520
Erstatninger	1 410	406	1 208
Frikraftutbetalingar	3 322	2 832	4 593
Reduksjon i forpliktingar	-4 400	0	0
Egedomsskatt	22 464	20 334	15 743
Sum egedomsskatt, avgifter og godtgjersler	30 288	30 992	28 888

SFE er eit 100% offentleg eigd selskap og såleis er ikkje SFE sine kraftstasjonar utsett for heimfall til staten. Gjennom disponering av fallrettar i utbygde og ikkje utbygde vassdrag har SFE teke på seg forpliktingar ved å betale årlege godtgjersler.

■■■ 8. Finanskostnader og -inntekter

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Låneprovisjon Sogn og Fjordane fylkeskommune	0	0	429	0	0	429
Rentekostnader	76 098	27 599	25 379	70 729	29 685	29 685
Andre finanskostnader	190	298	307	190	298	307
Rentekostnad til foretak i same konsern	12 473	9 974	6 420		0	0
Verdiendring på finansielle omlaupsmidlar	5 206			5 206		
Sum finanskostnader	93 967	37 871	32 535	76 125	29 983	30 421

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentleg utlagte obligasjonslån. For å styre netto rentekostnad nyttar SFE rentederivat som t.d. swap-avtaler. Rentederivata vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet. Nedskriving av aksjepostar med 9,8 MNOK er inkludert i rentekostnadane for morselskapet og 2,4 MNOK for Konsern. Nedskrivinga er fordelt med 2,4 MNOK på Fjordinvest og 7,4 MNOK på SFE Naturgass. Pr 31.12.08 er det eit urealisert tap på rentederivat på 0,9 MNOK som ikkje tilfredsstiller krava til sikringsbokføring og dette er derfor kostnadsført.

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Renteinntekt frå foretak i same konsern	44 912	34 371	24 930	0	0	0
Verdiendring på finansielle omlaupsmidlar	0	1 747	418	0	1 747	418
Andre finansinntekter	16 980	1 711	7 413	39 855	25 393	18 531
Sum finansinntekter	61 892	37 829	32 761	39 855	27 140	18 949

■■■ 9. Skattar

9a) Skilnad mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag alminneleg inntekt

Betalbar skatt i årets skattekostnad knytt til alminneleg inntekt kjem fram slik:

Beløp i 1000 kr	Mor		
	2008	2007	2006
Resultat før skattekostnad	44 607	172 764	50 961
Permanente skilnader	15 477	135	- 850
Endring i midlertidige skilnader	8 161	-2 199	- 9 273
Grunnlag betalbar skatt	68 245	170 700	40 837
28% Betalbar skatt på årets resultat	19 109	47 796	11 434

9b) Grunnlag for berekning av utsett skatt og brukt skattesats

pesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige skilnader og underskot til framføring for skatt på alminneleg inntekt:

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.08	31.12.07	31.12.06
Anleggsmidlar	-206	-318	-274	-117 591	-106 939	-111 802
Omløpsmidlar	1 755	298	122	2 475	1 072	-21 365
Pensjonsforplikting	7 956	6 304	4 702	38 571	32 160	25 215
Langsiktig gjeld	0	0	0	2 772	4 004	4 004
Kortsiktig gjeld	372	-1 779	-1 148	-11 722	-25 864	-965
Framførbart underskot	0	0	0	4 842	3 428	2 639
Sum	9 877	4 504	3 403	-80 653	-92 139	-102 274
Ikkje balanseført utsett skatt	0	0	0	1 165	3 410	8 093
Netto utsett fordel/gjeld i (-)balansen	9 877	4 504	3 403	-79 486	-88 729	-94 179

Utsett skattefordel er oppført med utgangspunkt i framtidig inntekt.

Midlertidige skilnader knytt til berekning av skattekostnad på grunnrenteinntekt

Kraftstasjonane Øvre Markevatn, Nedre Markevatn, Oslandsbotn, Stongfjorden, Skorge, Trysilfossen, Evebøfossen, Dauremål og Bjørndalen er under 5.500 kVA installert merkeyting og såleis fritekne for grunnrenteskatt.

Kraftverka som det vert rekna utsett grunnrenteskatt på er Åskåra I, Åskåra II, Leirdøla, Eidsfossen, Sagefossen, Skogheim og Øksenelvane. Dette er kraftverk som anten er i betalbar posisjon for grunnrenteskatt eller som er venta å kome i slik posisjon i løpet av 10 år.

9c) Spesifikasjon av skattekostnaden

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt						
Årets betalbare skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt	19 109	47 796	11 434	61 784	67 549	37 329
Effekt av SkatteFunn ordning	-20	0	- 9	-35	-17	-24
For mykje/lite avsett skatt tidlegare år	0	-164	-1 837	13	-702	-1 821
Endring utsett skattefordel alminneleg inntekt	-5 373	-1 101	194	-20 781	-4 755	9 202
Endring utsett skatt ført direkte mot EK (pensjon)	1 630	1 541	2 244	6 299	6 724	13 761
Perioden sin skattekostnad på alm. inntekt/naturressursskatt	15 345	48 072	12 026	47 280	68 799	58 446
Grunnrenteskatt						
Årets betalbare skatt på grunnrenteinntekt	0	0	0	60 145	34 807	53 076
Endring utsett skattefordel grunnrenteinntekt	0	0	0	4 026	3 356	-11 661
For mykje/lite avsett skattekostnad frå tidlegare år	0	0	0	52	-3 328	2 186
Endring utsett grunnrenteskatt direkte mot EK (pensjon)	0	0	0	698	326	1 295
Perioden sin skattekostnad på grunnrenteinntekt	0	0	0	64 921	35 161	44 894
Perioden sin totale ordinære skattekostnad	15 346	48 072	12 026	112 201	103 960	103 340
Perioden sin totale skattekostnad	15 346	48 072	12 026	112 201	103 960	103 340

9d) Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Betalbar skatt på årets alm.inntekt	19 088	47 796	11 426	50 218	68 226	37 306
Skuldig betalbar skatt frå tidl. år	0	0	229	0	-254	2 624
Betalbar grunnrenteskatt	0	0	0	60 145	34 806	53 076
Skuldig betalbar skatt i balansen	19 088	47 796	11 655	110 363	102 778	93 005

■■■ 10 A Immaterielle eidegar

Konsern Beløp i 1000 kr	Fallrett	Rettar grøn el	Goodwill	Andre rettar	Sum immaterielle eidegar
Anskaffelseskost 31.12.07	92 865	0	72 342	237 848	403 055
Tilgang 2008	0	0	0	0	0
Avgang 2008	0	0	0	0	0
Nedskriving 2008		0	0	0	0
Akkumulert avskriving 31.12.08	0	0	41 651	40 319	81 970
Balanseført verdi 31.12.08	92 865	0	30 691	197 529	321 085
Årets ordinære av- og nedskrivingar	0	0	6 285	5 495	11 780
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	Uendelege		12 år	43 år	

Goodwill-verdiar spesifisert på virksomhetskjøp

Konsern Beløp i 1000 kr	Synergiar Firdakraft AS	Kundemasse Gloppen Energiverk AS	Kundemasse Ytre Fjordane Kraftlag AS	Sum Goodwill
Tidspunkt for oppkjøp	2000	2001	2003	
Anskaffelseskost 31.12.07	33 449	4 400	34 492	72 342
Tilgang 2008	0	0	0	0
Avgang 2008	0	0	0	0
Nedskriving 2008	0	0	0	0
Akkumulert avskriving 31.12.08	17 875	3 080	20 695	41 651
Balanseført verdi 31.12.08	15 574	1 320	13 797	30 691
Årets ordinære av- og nedskrivingar	2 396	440	3 449	6 285
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	15 år	10 år	10 år	

Goodwill-verdien skriv seg frå kostnadsreduksjonar (synergiar) gjennom oppkjøpet av Firdakraft AS og drift av anleggsmidlane samla. Anleggsmidlane det her er tale om er kraft-stasjonar og nettanlegg med lang levetid slik at synergieffektane vil ha ein varighet på minst 15 år. I tillegg er det kundemasse som kom inn i konsernrekneskapen gjennom fusjonen med YFK og kjøpet av Gloppen Energiverk AS. Lojaliteten i kundemassen er slik at 10 års avskrivingstid er vurdert til å vere korrekt.

■■■ 10 B Varige driftsmiddel

Mor Beløp i 1000 kr	Inventar, utstyr, materiell	Adm.bygg	Bustadhus, tomter og hytter	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel					
Anskaffelseskost 31.12.07	20 764	59 917	3 696	3 829	88 206					
Tilgang kjøpte driftsmiddel 2008	2 129	2 045	0	5 058	9 232					
Tilgang egenl. driftsmiddel 2008	0	0	0	0	0					
Avgang 2008	517	0	0	4 174	4 691					
Akkumulert avskriving 31.12.08	14 595	12 982	0	0	27 576					
Balanseført verdi 31.12.08	7 781	48 980	3 696	4 713	65 171					
Årets ordinære avskrivingar	2 001	1 543	0	0	3 544					
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	6,3 år	41,5 år								
Konsern Beløp i 1000 kr	Kraft -stasjonar	S-netts -anlegg	Hoved fordelings -anlegg	For- delings -anlegg	Fiber-/ Rør -anlegg	Gass- terminal for LNG	Inventar og utstyr	Tomtar og bygningar	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 31.12.07	1 340 953	122 226	254 983	607 941	16 421	22 415	91 016	112 944	46 088	2 614 987
Tilgang kjøpte anleggsmidlar 2008	28 039	5 145	6 462	7 391	5 973	883	11 682	2 308	91 273	159 156
Tilgang eige tilv. anleggsmidlar 2008	2 481	29	64	12 967	229	0	229	0	10 398	26 397
Herav balanseførte lånekostnader	0	129	0	0	0	0	0	0	759	888
Avgang 2008	0	0	0	304	147	0	2 161	0	79 457	82 069
Akk. avskriving/ nedskriving 31.12.08	424 045	32 463	154 419	289 203	9 326	4 447	60 430	32 500	0	1 002 492
Balanseført verdi 31.12.08	947 428	94 937	107 090	338 792	13 150	18 851	40 336	82 753	68 300	1 711 636
Årets ordinære avskrivingar	37 747	5 058	6 767	20 492	1 167	1 116	7 597	2 311	0	82 255
Årets nedskriving					4 341					4 341
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	36år	24 år	35 år	30 år	14 år	15 år	12år	50 år		

■■■ 11. Investeringar i aksjar, dotterselskap og tilknytta selskap

Mor <i>Beløp i 1000 kr</i>	Forretningskontor	Eigardel/ stemmeandel SFE	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	Førde	6,9%	5 575
Fjord Invest Sørvest AS	Førde	6,1%	1 000
Vestnorsk Enøk AS	Bergen		0
Liquipro AS	Florø	33,33%	705
Andre selskap		9,8 – 14,3%	154
Sum andre aksjer			7 433
Enivest	Gaular	38,7%	9 782
Sum tilknytta selskap			9 782
Aksjar i dotterselskap			
SFE Kraft AS	Sandane	100%	135 787
SFE Nett AS	Flora	100%	264 562
SFE Produksjon AS	Sandane	100%	822 999
SFE Naturgass AS	Sandane	60%	0
Sum aksjar i dotterselskap			1 223 348
Sum aksjer			1 240 563

Stemmerett i dotterselskap og tilknytta selskap er i samsvar med eigardel.

Konsern <i>Beløp i 1000 kr</i>	Eigardel/ stemmeandel SFE	Anskaff.- Kostnad	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	6,9%	7 975	5 575
Fjord Invest Sørvest AS	6,1%	1 000	1 000
Vestavind Kraft AS	14,3%	5 500	5 500
Liquipro AS	33,3%	705	705
Andre selskap	3 – 16,7%	458	458
Sum andre aksjer		15 638	13 238

Tilknytta selskap i konsernet

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Fossheim Energiverk AS	Enivest AS	Innvik Kraftverk AS	Fjord Miljø- energi AS	Totalt
Forretningskontor	Jølster	Gaular	Stryn	Vågsøy	
Eigarandel	30,0%	38,7%	30,0%	49,3%	
Stemmeandel	30,0%	38,7%	30,0%	49,3%	
Balanse 31.12.07	12 165	3 886	16 727	2 476	35 253
Tilgang i året	0	0	0	0	0
Andel årets resultat	540	2 286	621	-53	3 394
Avskrivning på meirverdiar	- 45	122	0	0	77
Motteke aksjeutbytte	- 278	0	0	0	- 278
Utgåande balanse	12 382	6 294	17 348	2 423	38 446

■■■ 12. Utlån/Langsiktige fordringar

Konsern									
Beløp i 1000 kr	2008			2007			2006		
Leigeavtale kraftstasjonar		19 894			23 209			26 526	
Aktiverte kostnadsløsninger		728			878			1 027	
Andre langsiktige fordringar		3 758			3 120			1 116	
Sum utlån/langsiktige fordringar		24 380			27 207			28 669	

■■■ 13. Mellomverande mellom selskap i same konsern

Mor Beløp i 1000 kr	Kundefordringar			Andre kortsiktige fordr.			Utlån		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Foretak i same konsern	3 023	431	10 302	126 618	201 795	107 172	660 000	660 000	660 000
Sum	3 023	431	10 302	126 618	201 795	107 172	660 000	660 000	660 000

Beløp i 1000 kr	Leverandørgjeld			Anna kortsiktig gjeld			Langsiktig gjeld		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Foretak i same konsern	219	76	-18	204	2 573	3 354	200 000	200 000	200 000
Sum	219	76	-18	204	2 573	3 354	200 000	200 000	200 000

■■■ 14. Andre kortsiktige krav

Fordringar med forfall seinare enn eitt år

Konsern									
Beløp i 1000 kr	2008			2007			2006		
Driftskonto hos Statkraft		1 114			1 114			1 114	
Sum		1 114			1 114			1 114	

■■■ 15. Marknadsbaserte finansplasseringar og rentebytteavtaler

	Kjøpsverdi	Pålydande valuta	Bokført	Marknadsverdi
Renteberende sertifikat og obligasjoner	23 768	NOK	17 499	17 499
Marknadsverdi av rentebytteavtalar		NOK	- 910	- 910
Sum	23 768		16 589	16 589

Rentebytteavtalene er vurdert som lett omsettelege til kontantar og derfor vurdert til verkeleg verdi og klassifisert saman med sertifikat og obligasjoner.

SFE har pr 31.12.2008 følgjande rentebytteavtalar:

Rentebytteavtalar pr 31.12.2008 (mill. kr)	Beløp	Start	Slutt	SFE mottek flytande rente	SFE betalar fastrente
Swap 1	30	2005	2010	6 mnd Nibor	5,05%
Swap 2	30	2005	2010	6 mnd Nibor	3,729%
Swap 3	30	2005	2010	6 mnd Nibor	3,83%

■■■ 16. Bank, post

Posten er samansett slik:

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.08	31.12.07	31.12.06
Forskotstrekk	1 003	771	690	5 354	4 648	3 979
Bankinnskot depotkto.			0	92 765	16 300	22 134
Øvrige bankkonti	84	793	11	184 296	1 032	19 843
Kasse	0	0	0	0	0	0
Sum	1 087	1 564	701	282 415	21 980	45 956

Av dette er kr 1.003.000 bundne skattetrekksmidler for mor og kr 5.354.000 for konsernet. På depotkonto i SFE Produksjon AS er kr 92.765.000,- bunde til fordel for Nord Pool og Statnett.

Konsernet har ein unytta kassekreditt på 100 mill.

■■■ 17. Eigenkapital

Mor

Eigenkapitalen er endra slik frå 31.12.2007 til 31.12.2008:

Beløp i 1000 kr.	Aksjekapital	Overkursfond	Annan eigenkapital	Sum
Eigenkapital 31.12.2007	739 611	59 588	121 117	920 316
Endring pensjonsforpl ført mot EK	0	0	-4 193	-4 193
Årets resultat	0	0	29 262	29 262
Foreslege utbytte	0	0	30 324	30 324
Eigenkapital 31.12.2008	739 611	59 588	115 862	915 061

Konsern

Beløp i 1000 kr.	Aksjekapital	Overkursfond	Konsernfond	Minoritetsinteresser	Sum
Eigenkapital 31.12.2007	739 611	59 588	280 361	3 875	1 083 435
Endring pensjonsforpl. ført mot EK	0		-15 480	15	-15 465
Årets resultat	0	0	46 893	-3 685	43 208
Foreslege utbytte	0	0	30 324		30 324
Eigenkapital 31.12.2008	739 611	59 588	281 451	204	1 080 854

■■■ 18. Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjonærar 31.12.2008	A-Aksjar	B-Aksjar	Sum aksjar	Sum påydande	Eigar-andel
Sogn og Fjordane fylkeskommune	2 373 936	1 186 966	3 560 902	356 090 200	48,15%
Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	38,54%
Flora kommune	222 421	111 211	333 632	33 363 200	4,51%
Gloppen kommune	1 341	670	2 011	201 100	0,03%
Gloppen Energi AS	164 296	82 148	246 444	24 644 400	3,33%
Bremanger kommune	118 383	59 192	177 575	17 757 500	2,40%
Askvoll kommune	70 860	35 430	106 290	10 629 000	1,44%
Selje kommune	68 398	34 201	102 599	10 259 900	1,39%
Eid kommune	7 135	3 568	10 703	1 070 300	0,14%
Naustdal kommune	3 690	1 846	5 536	553 600	0,07%
Totalt	4 930 735	2 465 370	7 396 105	739 610 500	

A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova. Forøvrig er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane

■■■ 19. Pensjonskostnader og -forpliktingar

SFE si pensjonsordning omfattar i alt 33 tilsette, 13 pensjonistar og 18 oppsette for morselskapet og 197 tilsette, 121 pensjonistar og 79 oppsette for konsernet. SFE har plikt til å ha Obligatorisk Teneste Pensjon (OTP) for dei tilsette. Dette kravet er innfridd gjennom ytelsesbasert pensjonsordning.

SFE er medlem i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Norsk RekneskapsStiftelse har slege fast at pensjonsordninga i KLP skal handsamast som "Multiemployer plans". Utviklinga i internasjonale rekneskapsstandardar har gått i retning av at "Multiemployer plans" stort sett vert rekneskapsført i tråd med reglar som gjeld for ytelsesplanar med balanseføring av pensjonsforplikting eller pensjonsmidlar og kostnadsføring av perioden si opptening. KLP har berekna pensjonsforpliktingane i SFE i henhold til norsk rekneskaps-standard for pensjonskostnader. Når det gjeld AFP-ordninga har SFE denne i LO/NHO-ordninga. Arbeidsgjevar betaler inn ein kontingent til LO/NHO-ordninga basert på antall årsverk. For tilsette som tek ut AFP betaler arbeidsgjevar ein eigenandel på 25% medan det vert gjeve eit statstilskot på 40%. I nedanforståande talmateriale er AFP sleg saman med tenestepensjonsordninga.

Følgjande føresetnader er brukt i berekningane:

	2008	2007	2006
Årleg avkastning	5,80%	5,75%	5,40%
Diskonteringsrente	3,80%	4,70%	4,50%
Årleg lønsvekst	3,75%	4,25%	3,75%
Årleg vekst G-beløp	3,75%	4,25%	3,75%

SFE har nytt føresetnadane frå Rekneskapsstiftinga si vegleiing pr januar 2009, med unntak for årleg lønsvekst som er lagt 0,25% lågare. Grunnen til dette er alderssamsettinga i konsernet med høg gjennomsnittsalder som tilseier eit lågare karrieretillegg enn gjennomsnittleg.

Uttaksandel AFP pr aldersgruppe:

	2008	2007	2006
62 år	20%	20%	20%
63 år	30%	30%	30%
64 år	40%	40%	40%
65 år	50%	50%	50%
66 år	60%	60%	60%

Turnover er berre teke omsyn til i forhold til AFP-ytingar. Det er lagt til grunn at turnover utgjer 20% for gruppa under 20 år og at den vert avtrappa frå 8% frå gruppa 20–23 år til 1% for gruppa 46–50 år. For gruppa over 50 år vert det ikkje rekne med turnover.

Pensjonskostnad

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Årets pensjonsopptening	2 103	1 871	1 566	11 705	10 275	8 494
Rente- og adm.kostnad	2 775	2 226	1 907	14 145	11 452	9 753
Avkastning pensjonsmidlar	2 014	1 706	1 739	10 221	8 604	8 756
Netto pensjonskostnad	2 864	2 391	1 734	15 629	13 123	9 490
Arbeidsgj. avg.	304	253	244	1 657	1 391	1 701
Rekneskapsført pensjonskostnad	3 168	2 644	1 979	17 286	14 513	10 829
Estimatavvik	- 92	- 237	450	-230	-873	1 401
Betalt premie inkl. arbeidsgj. avg.	3 076	2 407	2 430	17 056	13 640	12 229

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	Mor			Konsern		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Pensjonsforplikting	60 177	54 532	45 619	307 113	277 530	235 426
Verdi av pensjonsmidlar	34 487	34 177	30 900	182 561	173 680	156 500
Netto forplikting	25 689	20 355	14 719	124 552	103 851	78 926
Arb.gj. avg.	2 723	2 158	2 075	13 203	11 008	11 129
Netto forplikting inkl. avg.	28 413	22 513	16 794	137 755	114 859	90 055

■■■ 20. Langsiktig gjeld

Mor

Beløp i 1000 kr.

ISIN-nr.	Rente-regulering	Forfall	Rente pr 31.12.2008	Nedbetalt 2008	Restlån 31.12.2007	Restlån 31.12.2008
10317944	Fast lån	01.06.2011	4,60		300 000	300 000
10324908	FRN lån	03.08.2009	6,80		275 000	275 000
Behaldning obligasjonar i eigne lån					- 5 000	- 5 000
SUM OBLIGASJONSLÅN					570 000	570 000
Lån frå dotter SFE Kraft AS			3m Nibor		200 000	200 000
SUM LANGSIKTIG GJELD					770 000	770 00

Konsern

Konsernet har langsiktig gjeld som spesifisert under:

Beløp i 1000 kr. Låne type	Rente pr 31.12.2008	Nedbetalt 2008	Restlån 31.12.2007	Restlån 31.12.2008
Obligasjonslån	4,60%		300 000	300 000
Obligasjonslån	6,80%		275 000	275 000
Behaldning obligasjonar i eigne lån			- 5 000	- 5 000
SUM OBLIGASJONSLÅN			570 000	570 000
Banklån, serielån 3m Nibor +0,50%	8,14%	950	19 000	0
SUM LANGSIKTIG GJELD			589 000	570 000

Beløp i 1000 kr.	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
ELSAM-avtalen	27 946	27 946	30 015
Kapitaliserte verdiar ikkje utbygde vassdrag	9 900	14 300	14 300
Anna forplikting	600	700	800
SUM AVSETTING FOR FORPLIKTINGAR	38 446	42 946	45 115

Under forpliktingar inngår kapitalisert verdi på evigvarande godtgjersler knytt til ikkje utbygde vassdrag slik som dette:

Vassdrag	Kapitalisert verdi
Gaularvassdraget	7 400
Gjengedalsvassdraget	2 500

SFE Produksjon AS leverer frikraft til 78 grunneigarar i Gaular- og 30 grunneigarar i Gjengedalsvassdraget. Dette representerer ein årleg kostnad i storleiksorden på 1,3 mill. kr.

Ved berekning av kapitaliserte verdiar er det lagt til grunn marknadsprisar på kraft og nettleige og ei diskonteringsrente på 3,8%. For Gjengedalsvassdraget er det forutset at det vert gjennomført ei kraftutbygging innan 2017 slik at godtgjersla ikkje er nedkapitalisert lenger fram enn dette. For Gaulavassdraget er det lagt til grunn utbygging av to mikrokraftverk innan 2012 og to nye innan 2017 som vil gje inntekter gjennom tilbakeleige av fallrettar. Dette kjem i tillegg til allereie utbygde mikrokraftverk. Dersom det ikkje vert gjeve nødvendig konsesjon for kraftutbygging i Gjengedal eller vassrettane i Gaulavassdraget ikkje kan utnyttast vil dette påverke kapitalisert verdi av frikraftforpliktingane vesentleg. Det kan då vere tale om ei fleirdobling av forpliktingane.

Mor og konsern

Gjeld som har forfall meir enn fem år etter avslutning av rekneskapsåret:

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2008	2007	2006
Obligasjonslån	0	0	0
Gjeld til kreditinstitusjonar	13 300	14 250	6 934
Øvrig langsiktig gjeld	25 532	32 101	34 270
SUM LANGSIKTIG GJELD	38 832	46 351	41 204

Utbetalt forskotsbeløp knytt til ELSAM-avtalen er ført opp i balansen under avsetting for forpliktingar. Beløpet pr. 31.12.08 er 27,9 mill. kr. Forskotsbeløpet vert inntektsført med 1/25 pr år frå 1995.

■■■ 21. Pantsetjingar og garantiar

Bokført gjeld som er sikra med pant

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Mor			Konsern		
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
Obligasjonslån	0	0	105 250	0	0	105 250
Banklån	0	0	0	0	0	12 772
Sum	0	0	105 250	0	0	470 636

Bokført verdi av eignelutar som er stilt som tryggleik for bokført gjeld:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Mor			Konsern		
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
Kraftstasjonar	0	0	0	0	0	648 754
Faste eigedommar	0	0	0	0	0	20 330
Nettanlegg	0	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	0	669 084

Konsernkontoavtale inngått med DnBNOR inkluderer kassakreditt og trekkrett samt Nord Pool og Elsam garantiar. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kreditane. SFE har overfor DnBNOR avgitt negativ pantsettingserklæring.

■■■ 22. Finansiell marknadsrisiko

Som kraftprodusent er SFE utsett for store svingingar i marknadsprisane på kraft. For å handsame og redusere denne risikoen har styret vedteke ein marknadsstrategi som tilseier at ein del av krafta skal vere seld for dei første åra. På denne måten vert SFE sitt årsresultat mindre utsett for svingingane i kraftprisane enn det som elles ville vore tilfelle. Det er etablert rutinar som sørger for at dei fastsette posisjonane vert overhaldne. Produkt SFE handlar for å redusere risikoen er futures og forwards på Nord Pool og forwards i den bilaterale marknaden. I tillegg handlar SFE sals- og kjøpsopsjonar for sikringsformål.

Av middelproduksjonen på 1.380 GWh er følgjande volum prissikra framover i tid:

Årstal	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-2019
Volum i GWh	1 203	998	656	266	144	114	114	197
Marknadsverdi sikring i mill. kr	-79	-102	-113	-34	-8	-8	-8	-18

SFE har vedteke ein valutastrategi som tilseier at ein del av konsernet sine forventa kontant-straumar i valuta skal valutasikrast. Valutarisiko utgjer både direkte og indirekte ein økonomisk risiko ved at den fysiske kraftprisen og alle finansielle avtaler på Nord Pool vert fastsett i Euro. Sikring av kontantstraumar i valuta vert gjort gjennom valutaterminar i samsvar med vedteken valutastrategi. Formålet med terminkontraktane er å sikre ein kontantstraum i norske kroner.

SFE har følgjande valutaterminar ved årsskiftet:

Valutaterminar År		Sum Euro (mill. euro)	Pålydende (mill. kr)	Marknadsverdi 31.12.2008 (mill. kr)	Urealisert meir-/mindreverdi 31.12.2008 (mill. kr)
2009	Sal Euro	- 14,9	- 123,3	- 145,8	- 22,5
2010	Sal Euro	- 7,0	- 59,7	- 68,2	- 8,5
2011	Sal Euro	- 5,0	- 42,9	- 48,6	- 5,7
Sum	Sal Euro	- 26,9	- 225,9	- 262,6	- 36,7

Valutaterminar gjort for sikring av Euro-kontantstraumar frå kraftproduksjon er sikringsbokført, dvs. urealisert mindreverdi på 36,7 mill. kr er ikkje kostnadsført i rekneskapen for 2008. Kursen på EURNOK var ved årsskiftet på 9,79 som historisk sett er den svakaste kronekursen som er notert mot EUR.

SFE har ein vedteken finansstrategi for å handtere risiko knytt til finansmarknaden. For innlåna er det definert reglar for durasjon og rentereguleringstidspunkt. Det er etablert rutinar som sørger for at dei vedtekne rammene vert haldne. Ein del av låneportefølja har lang rentebinding. SFE har ein back-stop gjennom avtale om trekkrett inngått med DnBNOR. Selskapet er ikkje utsett for valutarisiko gjennom låneportefølja.

Delar av overskotslikviditeten vert plassert i renteberande papir med kort rentebinding. Portefølja er kraftig

Deloitte.

Deloitte
Statsautoriserte Revisorer AS
Hans Blom gate 39
6900 Florø

Telefon: 57 75 25 25
Telefax: 57 75 25 26
www.deloitte.no

Til generalforsamlinga i Sogn og Fjordane Energi AS

REVISJONSMELDING FOR 2008

Vi har revidert årsrekneskapen for Sogn og Fjordane Energi AS for rekneskapsåret 2008 som syner eit overskot på kr 29.262.000 for morselskapet og eit overskot på kr 43.208.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet. Årsrekneskapen inneheld selskapsrekneskap og konsernrekneskap. Selskapsrekneskapet inneheld resultatrekneskap, balanse, kontantstraumsoppstilling og opplysningar i notar. Konsernrekneskapet inneheld resultatrekneskap, balanse, kontantstraumsoppstilling og opplysningar i notar. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapskikk i Noreg er nytta ved utarbeidninga av rekneskapen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagt fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Opgåva vår er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

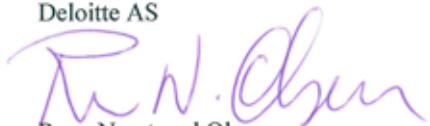
Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, herunder revisjonsstandardar vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardane krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimat, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ein gjennomgang av selskapet si forvalting av formuen og rekneskaps- og internkontrollsystema. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for uttalinga vår.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilet av selskapet og konsernet si økonomiske stilling 31. desember 2008 og for resultatet og kontantstraumane i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapskikk i Noreg
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysninga i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.
- opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet, er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Florø, 30. mars 2009

Deloitte AS

Rune Norstrand Olsen
statsautorisert revisor

Audit.Tax & Legal.Consulting.Financial Advisory.

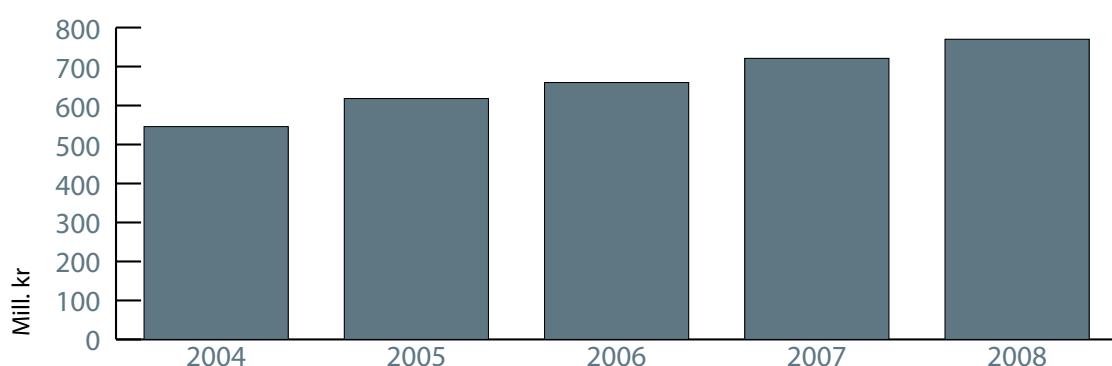
Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den norske Revisorforening
Org.nr.: 980 211 282

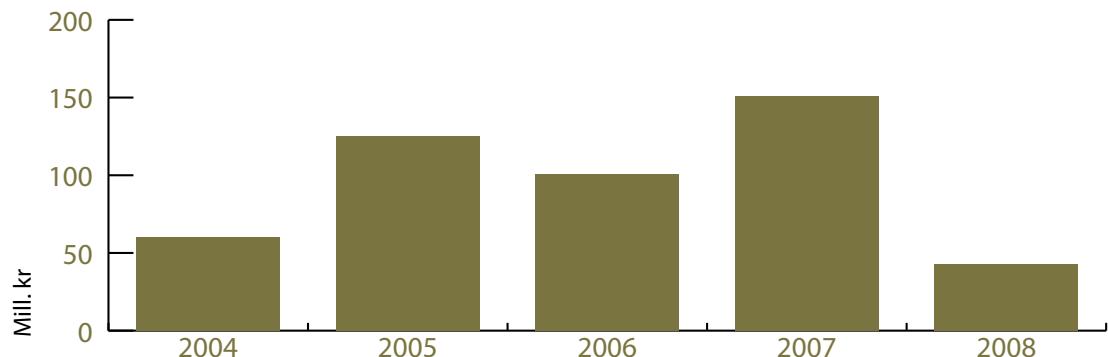
Nøkkeltal

UTVIKLING FINANSIELLE NØKKELTALL	2004	2005	2006	2007	2008
Driftsinntekter	546	618	659	721	770
Avskrivinger	92	88	88	92	94
Driftsresultat	192	245	214	251	188
Resultat før skatt	165	218	205	255	155
%	100%	100%	100%	100%	100%
Skatt	71	92	103	104	112
Skatt i % av resultat før skatt	43%	42%	50%	41%	72%
Årsresultat	60	125	101	151	43
Utbytte	59	87	96	300	30
Utbytte i % av resultat før skatt	36%	40%	47%	118%	19%
EBITDA	284	333	302	343	282
Sum Utbytte og skatt	130	179	199	404	142
Sum Utbytte og skatt i % av resultat før skatt	79%	82%	97%	158%	92%

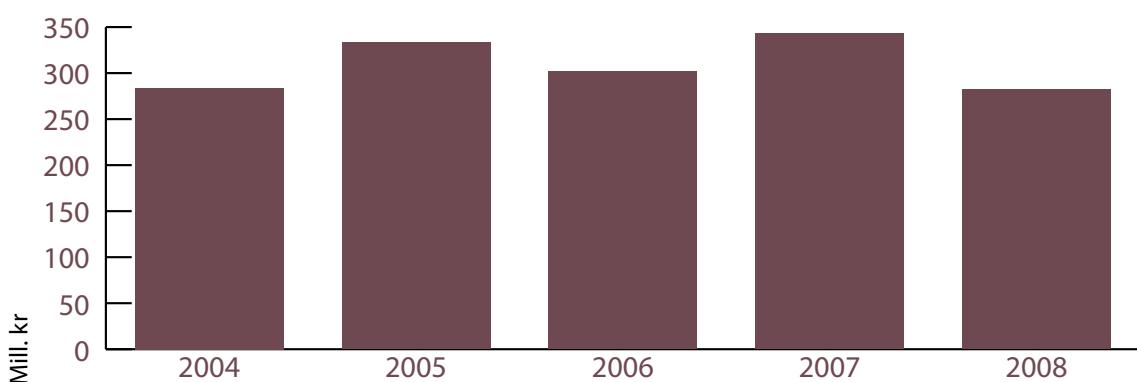
Utvikling av driftsinntekter

Årsresultat

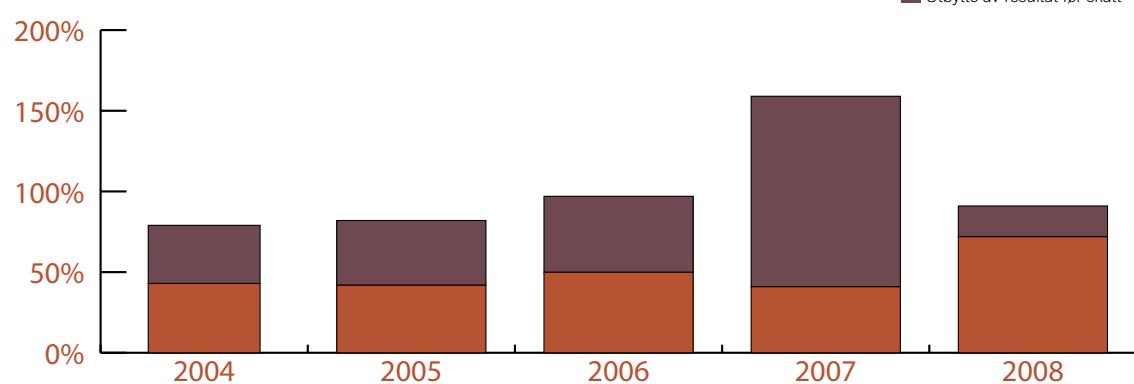

EBITDA

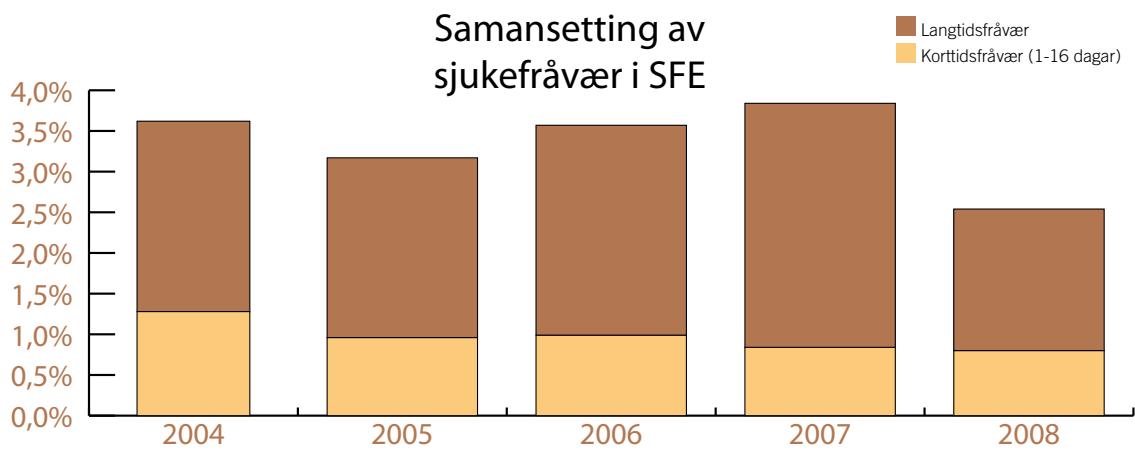
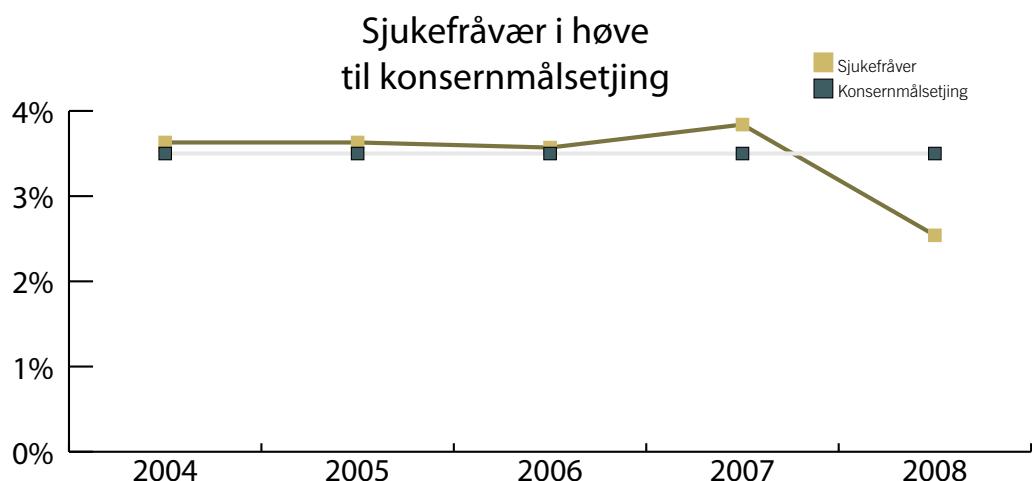

Fordeling av utbytte og skatt

Skatt av resultat før skatt
Utbytte av resultat før skatt

HMS - UTVIKLING i NØKKELTALL	2004	2005	2006	2007	2008
Sjukefråver	3,63 %	3,63 %	3,57 %	3,84 %	2,54 %
Konsernmålsetjing	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Korttidsfråvær (1-16 dagar)	1,28 %	0,96 %	0,99 %	0,84 %	0,80 %
Langtidsfråvær	2,34 %	2,21 %	2,58 %	3,00 %	1,74 %
H1-verdi (skadefråværfrekvens)	5,33	2,5	2,51	2,17	14,59

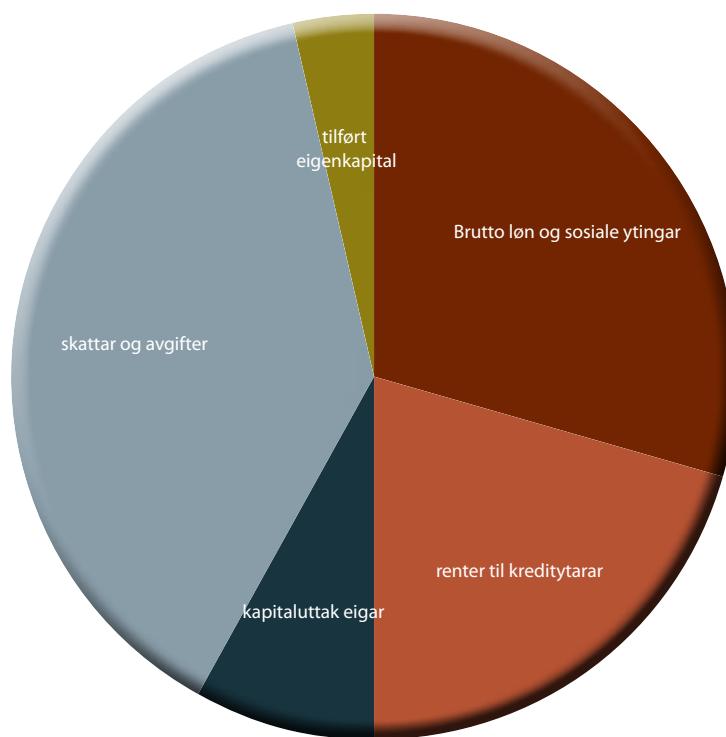

Verdirekneskap

Dette oppsettet syner kva verdiskaping det har vore i konsernet i 2008 og korleis desse har blitt fordelt på dei ulike interessegruppene i samfunnet.

Beløp i 1.000 kr

Driftsinntekter	770 313	
÷ forbruk av innkjøpte varer/tenester	343 312	
= brutto verdiskaping i eiga verksemد	427 001	
÷ kapitalslit (ord.avskrivningar)	98 377	
= netto verdiskaping i eiga verksemد	328 624	
+ finansinntekter	43 048	
= verdier til fordeling frå eiga verksemد	371 672	
+ offentlege tilskot	0	
= verdier til fordeling i alt som er fordelt slik:	371 672	
Tilsette		
brutto løn og sosiale ytingar	109 850	29,6 %
Kapitalinnskytarar		
renter til kreditytarar	76 125	20,5 %
kapitaluttak eigar	30 324	8,2 %
Stat, kommunar		
skattar og avgifter	142 489	38,3 %
Verksemda		
tilført eigenkapital	12 884	3,5 %
	371 672	100,0 %

**Sogn og Fjordane
Energi AS**
Bukta
6823 Sandane
Tlf. 57 88 47 00
Fax 57 88 47 01
E-post: post@sfe.no
Internett: www.sfe.no

Grafisk Produksjon:
E. Natvik Prenteverk AS

Alle bilder utenom «utvikling 2010»
og av styret: Oskar Andersen

